

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 mei 2023
(OR. en)

9314/23

LIMITE

JAI 616
COPEN 152
DROIPEN 72
CODEC 857

Interinstitutioneel dossier:
2022/0167(COD)

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen - Algemene oriëntatie

I. INLEIDING

1. De Commissie heeft op 25 mei 2022 een voorstel ingediend voor een richtlijn betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen¹.
2. Bij het voorstel is een effectbeoordeling² gevoegd.
3. Het voorstel werd ingediend met als voornaamste reden dat het bestaande rechtskader moest worden geactualiseerd, zodat de ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen in de gehele Unie worden vergemakkelijkt en doeltreffend verlopen.

¹ Doc. 9598/22.

² Doc. 9598/22 ADD 2.

4. De richtlijn is met name gericht op het vaststellen van minimumvoorschriften voor opsporing en identificatie, bevrozing, confiscatie en beheer van voorwerpen in het kader van procedures in strafzaken en op het versterken van de capaciteit van de bevoegde autoriteiten om criminelen de opbrengsten van criminele activiteiten te ontnemen.

II. WERKZAAMHEDEN IN DE GROEP

5. Na de indiening van het voorstel is de Groep justitiële samenwerking in strafzaken (COPEN) onder het Franse voorzitterschap van de Raad begonnen met de bespreking, die vervolgens onder het Tsjechische en het Zweedse voorzitterschap is voortgezet.
6. Het voorstel stond ook op de agenda van de ministers in de Raad (JBZ) in december 2022 en maart 2023.
7. De meest intensieve besprekingen tijdens het Zweedse voorzitterschap gingen over de artikelen 16 en 23, die betrekking hebben op de confiscatie van onverklaarbaar vermogen en rechtsmiddelen. De delegaties waren het eens met de inhoud van de bepalingen in het voorstel, maar waren van mening dat er aanpassingen moesten worden aangebracht met betrekking tot de nationale rechtsstelsels en om tegemoet te komen aan technische verzoeken. De tekst zoals opgenomen in de bijlage bij deze nota lijkt een evenwichtige compromistekst, waarin rekening wordt gehouden met de belangen van alle lidstaten.
8. Na de vergadering van de groep van 12 mei 2023 en om te bevestigen dat de tekst ter voorbereiding van de algemene oriëntatie van de Raad aan het Coreper kan worden voorgelegd, is een informele stilzwijgende procedure gehouden over een tekst die inhoudelijk identiek is aan de tekst in de bijlage bij deze nota. De informele stilzwijgende procedure is op 17 mei om 17.00 uur beëindigd zonder bezwaar van de delegaties.

III. CONCLUSIE

9. Gezien het voorgaande:

wordt het Comité van permanente vertegenwoordigers verzocht:

- het akkoord over de tekst van het voorstel voor een richtlijn zoals opgenomen in de bijlage³ bij deze nota te bevestigen; en
- de Raad aan te bevelen tot een algemene oriëntatie over deze tekst te komen;

wordt de Raad verzocht:

- te komen tot een algemene oriëntatie over de in de bijlage bij deze nota opgenomen tekst, die de basis zal vormen voor de onderhandelingen met het Europees Parlement in het kader van de gewone wetgevingsprocedure (art. 294 VWEU).

³ De wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel zijn vetgedrukt of aangeduid met vierkante haken.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen

[...]

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In de dreigingsevaluatie van de zware en georganiseerde criminaliteit (Socta) voor 2021 van Europol wordt gewezen op de toenemende dreiging van georganiseerde criminaliteit en criminele infiltratie. Als gevolg van de enorme inkomsten uit georganiseerde criminaliteit, die ten minste 139 miljard EUR per jaar bedragen, en die in toenemende mate worden witgewassen via een parallel ondergronds financieel stelsel, vormt de beschikbaarheid van opbrengsten uit criminele activiteiten een aanzienlijke bedreiging voor de integriteit van de economie en de samenleving, waarbij de rechtsstaat en de grondrechten worden uitgehold. De EU-strategie voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit 2021-2025⁴ is erop gericht deze uitdagingen aan te gaan door grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen, doeltreffende onderzoeken tegen criminele netwerken te ondersteunen, opbrengsten uit criminele activiteiten te elimineren en rechtshandhaving en justitie klaar te maken voor het digitale tijdperk.

⁴ COM(2021) 170 final.

- (2) De belangrijkste drijfveer van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit, met inbegrip van criminele netwerken met een hoog risico, is financieel gewin. Om de ernstige dreiging die uitgaat van georganiseerde criminaliteit aan te pakken, moeten de bevoegde autoriteiten derhalve de middelen krijgen waarmee zij de hulpmiddelen en de opbrengsten van misdrijven en de voorwerpen die afkomstig zijn van criminele activiteiten, doeltreffend kunnen opsporen en identificeren, bevriezen, confisqueren en beheren.
- (3) Een doeltreffend systeem voor de ontneming van vermogensbestanddelen vereist de snelle opsporing en identificatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven en van voorwerpen waarvan wordt vermoed dat zij van criminele oorsprong zijn. Deze opbrengsten, hulpmiddelen en voorwerpen moeten worden bevroren om te voorkomen dat zij verdwijnen, en vervolgens moeten zij worden geconfisqueerd na afloop van de strafprocedure. Een doeltreffend systeem voor de ontneming van vermogensbestanddelen vereist voorts dat bevroren en geconfisqueerde voorwerpen doeltreffend worden beheerd, zodat zij hun waarde behouden voor de staat of met het oog op de teruggave aan de slachtoffers of **de rechtspersonen die schade hebben geleden als gevolg van een strafbaar feit.**

- (4) Het huidige rechtskader van de Unie betreffende opsporing en identificatie, bevrozing, confiscatie en beheer van opbrengsten, hulpmiddelen en voorwerpen, en inzake bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen bestaat uit Richtlijn 2014/42/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵, Besluit 2007/845/JBZ van de Raad⁶ en Kaderbesluit 2005/212/JBZ van de Raad⁷. De Commissie heeft een evaluatie gemaakt van Richtlijn 2014/42/EU en van Besluit 2007/845/JBZ van de Raad, en is tot de conclusie gekomen dat met het huidige kader de beleidsdoelstelling om de georganiseerde criminaliteit te bestrijden door haar winsten te ontnemen, niet volledig is verwezenlijkt.

⁵ Richtlijn 2014/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de bevrozing en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven in de Europese Unie (PB L 127 van 29.4.2014, blz. 39).

⁶ Besluit 2007/845/JBZ van de Raad van 6 december 2007 betreffende de samenwerking tussen de nationale bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen op het gebied van de opsporing en identificatie van opbrengsten van misdrijven of andere vermogensbestanddelen die hun oorsprong vinden in misdrijven (PB L 332 van 18.12.2007, blz. 103).

⁷ Kaderbesluit 2005/212/JBZ van de Raad van 24 februari 2005 inzake de confiscatie van opbrengsten van misdrijven, alsmede van de daarbij gebruikte hulpmiddelen en de door middel daarvan verkregen voorwerpen (PB L 68 van 15.3.2005, blz. 49).

- (5) Daarom moet het bestaande rechtskader worden geactualiseerd, zodat de ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen in de gehele Unie worden vergemakkelijkt en doeltreffend verlopen. Daartoe moeten in de richtlijn minimumvoorschriften worden vastgelegd inzake opsporing en identificatie, bevroering, confiscatie en beheer van voorwerpen in het kader van procedures in strafzaken. In deze context is "procedures in strafzaken" een autonoom Unierechtelijk begrip zoals uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie, ondanks de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. [...] **Deze richtlijn laat de procedures die de lidstaten kunnen toepassen voor de bevroering en de confiscatie van voorwerpen onverlet.** De capaciteit van bevoegde autoriteiten om criminelen de opbrengsten van criminele activiteiten te ontnemen, moet worden versterkt. Daartoe moeten regels worden vastgesteld om de opsporing en identificatie van vermogensbestanddelen en de capaciteiten tot bevroering te versterken, om het beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen te verbeteren **tot de vervreemding ervan op basis van een definitief confiscatiebevel**, om de instrumenten te verbeteren voor de confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven en van voorwerpen die afkomstig zijn van criminele activiteiten van criminele organisaties, en om de algemene doeltreffendheid van het systeem voor de ontneming van vermogensbestanddelen te verbeteren.

- (6) [...]
- (7) [...]

- (8) De regels moeten grensoverschrijdende samenwerking vergemakkelijken door de bevoegde autoriteiten de nodige bevoegdheden en middelen te geven om snel en doeltreffend te reageren op verzoeken van autoriteiten in andere lidstaten. Bepalingen tot vaststelling van voorschriften voor vroegtijdige opsporing en identificatie, dringende bevroeringsmaatregelen of efficiënt beheer dragen bij tot betere mogelijkheden voor grensoverschrijdende ontneming van vermogensbestanddelen. Gezien het mondiale karakter van met name de georganiseerde criminaliteit, moet ook de samenwerking met derde landen worden versterkt.

- (9) Wegens het polycriminele karakter van en de systematische en op winst gerichte samenwerking tussen criminele organisaties die betrokken zijn bij een breed scala van illegale activiteiten op verschillende markten, vereist een doeltreffende bestrijding van de georganiseerde criminaliteit dat bevroezings- en confiscatiemaatregelen beschikbaar zijn voor de winsten uit alle strafbare feiten waarbij criminele organisaties betrokken zijn. Deze misdrijven omvatten de in artikel 83, lid 1, genoemde vormen van criminaliteit, met inbegrip van de illegale handel in wapens, munitie en explosieven als omschreven in het Protocol tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, waarbij de Unie partij is. Naast de in artikel 83, lid 1, opgesomde misdrijven moet de werkingssfeer van de richtlijn ook alle misdrijven omvatten die op Unieniveau geharmoniseerd zijn, met inbegrip van fraude ten nadele van de financiële belangen van de Europese Unie, gezien de toenemende betrokkenheid van criminele organisaties op dit gebied van criminaliteit. De werkingssfeer van de richtlijn moet verder milieumisdrijven omvatten, die een kernactiviteit zijn voor criminele organisaties en vaak verband houden met witwaspraktijken of betrekking hebben op afval en residuen die worden geproduceerd in het kader van de productie van en de handel in drugs. Het vergemakkelijken van ongeoorloofde binnenkomst en illegaal verblijf is een kernactiviteit voor criminele organisaties en houdt meestal verband met mensenhandel.

- (9a) Naast de in artikel 83, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie opgesomde misdrijven en andere op EU-niveau geharmoniseerde misdrijven, halen criminele organisaties grote winsten uit andere misdrijven, zoals namaak van producten en productpiraterij, illegale handel in cultuurgoederen, georganiseerde of gewapende overvallen, racketeering en afpersing of fiscale misdrijven. Andere misdrijven, zoals moord en ontvoering, vormen niet alleen een bron van extra inkomsten door het plegen van huurmoorden of het innen van losgeld, maar zijn ook een middel om controle uit te oefenen op een illegale markt en een mechanisme om tegenstanders te intimideren. Bovendien zijn er misdrijven zoals de vervalsing van administratieve documenten of de handel in gestolen voertuigen, die niet alleen financieel gewin genereren, maar ook andere strafbare feiten door criminele organisaties mogelijk maken.**

- (10) **Naast de loutere deelname aan een criminele organisatie als bedoeld in artikel 2 van Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad moeten andere [...] misdrijven [...] die zijn gedefinieerd in het nationale recht van de lidstaten, worden opgenomen in de werkingssfeer van de richtlijn voor zover zij worden gepleegd in het kader van een criminele organisatie, zoals gedefinieerd in artikel 1 van Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad, en strafbaar worden gesteld met een vrijheidsstraf met een maximum van ten minste vier jaar. [...] Deze richtlijn verplicht een lidstaat niet om strafbare feiten in te voeren of te handhaven.**

- (11) [Om een doeltreffende tenuitvoerlegging van de beperkende maatregelen van de Unie te waarborgen, moet de werkingssfeer van de richtlijn worden uitgebreid tot **strafbare feiten die vallen onder de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de definitie van strafbare feiten en sancties** wegens schending van de beperkende maatregelen van de Unie].
- (12) Teneinde voorwerpen in beslag te nemen die kunnen worden omgevormd en overgedragen om de oorsprong ervan te verbergen, en om te zorgen voor harmonisatie en duidelijkheid van de definities in de gehele Unie, moet worden voorzien in een ruime definitie van voorwerpen die in aanmerking komen voor bevrozing en confiscatie. De definitie moet rechtsbescheiden omvatten waaruit de eigendom of een recht blijkt ten aanzien van voorwerpen die onderworpen zijn aan bevrozing en confiscatie, met inbegrip van bijvoorbeeld financiële instrumenten, of documenten die aanleiding kunnen geven tot vorderingen van schuldeisers en die normaliter worden aangetroffen in het bezit van de persoon die door de desbetreffende procedures wordt getroffen, alsmede trusts. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de bestaande nationale procedures voor het bewaren van rechtsbescheiden waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van voorwerpen blijken, zoals die door de bevoegde nationale autoriteiten of overheidsorganen overeenkomstig het nationale recht worden toegepast. De definitie moet alle vormen van voorwerpen omvatten, met inbegrip van cryptoactiva.

- (13) Teneinde voorwerpen in beslag te nemen die kunnen worden omgevormd en overgedragen om de oorsprong ervan te verbergen, en om te zorgen voor harmonisatie en duidelijkheid van de definities in de gehele Unie, moet worden voorzien in een ruime definitie van opbrengsten van misdrijven, die de directe opbrengsten van criminele activiteiten en alle indirecte voordelen omvat, met inbegrip van de latere herinvestering of omvorming van directe opbrengsten, overeenkomstig de definities van Verordening (EU) 2018/1805 van het Europees Parlement en de Raad⁸. Opbrengsten moeten dus alle voorwerpen omvatten, ook die welke geheel of gedeeltelijk in andere zijn omgezet of tot andere zijn verwerkt, en die welke zijn vermengd met uit legale bronnen verworven voorwerpen, ten bedrage van de geraamde waarde van de vermengde opbrengsten. Opbrengsten moeten ook het inkomen of andere voordelen omvatten die zijn verkregen uit opbrengsten van misdrijven of uit voorwerpen waarin of waarmee die opbrengsten zijn omgezet, omgevormd of vermengd.

⁸ Verordening (EU) 2018/1805 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 inzake de wederzijdse erkenning van bevroezingsbevelen en confiscatiebevelen (PB L 303 van 28.11.2018, blz. 1).

- (14) Met het oog op grensoverschrijdende samenwerking, **maar zonder beperking tot grensoverschrijdende zaken**, is de opsporing en identificatie van voorwerpen in een vroeg stadium van een strafrechtelijk onderzoek van essentieel belang om ervoor te zorgen dat hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen, die later geconfisqueerd kunnen worden, snel worden geïdentificeerd, ook als het gaat om voorwerpen die verband houden met criminele activiteiten die in andere rechtsgebieden plaatsvinden. Om ervoor te zorgen dat in alle lidstaten voldoende prioriteit wordt gegeven aan financiële onderzoeken, zodat een misdrijf met een grensoverschrijdend karakter kan worden aangepakt, moeten de bevoegde autoriteiten worden verplicht met de opsporing van vermogensbestanddelen te beginnen zodra er een vermoeden bestaat van criminele activiteiten die aanzienlijke economische voordelen kunnen opleveren, **tenzij dit in het individuele geval niet passend wordt geacht gezien het soort strafbaar feit en andere relevante omstandigheden. Bij de uitvoering van de richtlijn moeten de lidstaten de keuze hebben tussen het toestaan van een beoordeling per geval door de bevoegde autoriteiten en het vaststellen van een drempel voor de waarde verbonden aan het strafbare feit. De lidstaten organiseren de onderzoeken betreffende de opsporing van vermogensbestanddelen overeenkomstig hun nationale recht en kunnen bepalen welke bevoegde autoriteiten in welk geval verantwoordelijk moeten zijn voor het uitvoeren van die onderzoeken. De bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen moeten, waar nodig, de onderzoeken betreffende de opsporing van vermogensbestanddelen en grensoverschrijdende verzoeken daarom kunnen coördineren en ondersteunen.**

[...]

- (15) **Om grensoverschrijdend optreden en nationale steun te vergemakkelijken, kunnen de lidstaten overwegen de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen te bemannen en bevrouwen, in dezelfde of afzonderlijke kantoren, met vertegenwoordigers van zowel rechtshandavingsinstanties als justitiële autoriteiten.**
- (16) Gezien het grensoverschrijdende karakter van de financiële middelen die door criminele organisaties worden gebruikt, moet informatie die kan leiden tot de identificatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven en van andere voorwerpen die eigendom zijn of onder zeggenschap staan van criminelen [...], snel tussen de lidstaten worden uitgewisseld. Daartoe moeten de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen in staat worden gesteld voorwerpen op te sporen en te identificeren die later geconfisqueerd kunnen worden, moet ervoor worden gezorgd dat zij onder duidelijke voorwaarden toegang hebben tot de nodige informatie en moeten regels worden vastgesteld voor een snelle onderlinge uitwisseling van informatie, spontaan of op verzoek. In dringende gevallen, wanneer het gevaar bestaat dat de voorwerpen verdwijnen, moet de informatie zo snel mogelijk en uiterlijk binnen acht uur worden verstrekt. **De verplichting voor bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen om hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen te traceren en te identificeren die het voorwerp zijn of kunnen worden van een bevrozings- of confiscatiebevel van een andere lidstaat, heeft tot doel de voorbereiding of tenuitvoerlegging van bevrozingsbevelen van andere lidstaten te vergemakkelijken, maar houdt niet de verplichting in om dergelijke bevelen overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1805 te erkennen.**

- (17) Met het oog op doeltreffende opsporingsonderzoeken betreffende vermogensbestanddelen en om snel te kunnen reageren op grensoverschrijdende verzoeken, moeten de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen, **voor zover dit nodig is voor de opsporing en identificatie van opbrengsten, hulpmiddelen en voorwerpen**, toegang hebben tot informatie aan de hand waarvan zij het bestaan, de eigendom of de zeggenschap kunnen vaststellen ten aanzien van voorwerpen die in aanmerking kunnen komen voor een bevroerings- of confiscatiebevel. Daarom moeten de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen toegang hebben tot de relevante gegevens [...]. **Als algemene regel moeten de lidstaten worden verplicht de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen snel toegang te verlenen tot relevante categorieën gegevens, hetzij via rechtstreekse en onmiddellijke toegang tot registers of databanken, hetzij via andere middelen, bijvoorbeeld door een verzoek in te dienen bij de instelling die over de informatie beschikt. De toegang en het doorzoeken worden ook als rechtstreeks en onmiddellijk beschouwd wanneer de nationale autoriteiten die een register beheren, informatie onverwijld door middel van een geautomatiseerd mechanisme doorgeven aan de bevoegde autoriteiten, op voorwaarde dat geen intermediaire instelling de gevraagde gegevens of de te verstrekken informatie kan behandelen. Met betrekking tot bepaalde categorieën doorgaans gevoelige informatie – fiscale gegevens, nationale socialezekerheidsgegevens en rechtshandhavingsinformatie – moeten de lidstaten de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen snel toegang geven tot de informatie overeenkomstig het nationale recht en voor zover dit nodig is voor de opsporing en identificatie van opbrengsten, hulpmiddelen en voorwerpen. Zij moeten deze toegang kunnen verlenen op basis van met redenen omklede verzoeken, die zij onder bepaalde voorwaarden moeten kunnen weigeren. De lidstaten kunnen daarbij rekening houden met evenredigheid, het soort gegevens of andere relevante omstandigheden. Er zij aan herinnerd dat deze richtlijn minimumvoorschriften vaststelt en dat de lidstaten op nationaal niveau de mogelijkheid hebben om bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen toegang te geven tot meer informatie, bijvoorbeeld arbeidsgegevens of bankrekeninginformatie, zoals balans- en transactiegegevens.**

De toegang tot informatie moet onderworpen zijn aan specifieke waarborgen die misbruik van de toegangsrechten voorkomen [...], **met inbegrip van de voorschriften met betrekking tot het bijhouden van logbestanden overeenkomstig** [...] artikel 25 van Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad⁹. De directe en onmiddellijke toegang tot deze informatie belet de lidstaten niet om de toegang afhankelijk te stellen van procedurele waarborgen die in het nationale recht zijn vastgelegd, en tegelijkertijd naar behoren rekening te houden met het feit dat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen snel moeten kunnen reageren op grensoverschrijdende verzoeken. De toepassing van de procedurele waarborgen voor toegang tot gegevensbanken mag geen afbreuk doen aan het vermogen van de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen om te reageren op verzoeken van andere lidstaten, met name in geval van dringende verzoeken. De toegang tot relevante gegevensbanken en registers uit hoofde van deze richtlijn moet een aanvulling vormen op de toegang tot bankrekeninginformatie uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ en tot informatie over uiteindelijk begunstigten uit hoofde van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad¹¹. **Deze richtlijn moet ook worden beschouwd als lex specialis ten aanzien van [de richtlijn betreffende de uitwisseling van informatie tussen rechtshandavingsinstanties, het Verdrag over politieke samenwerking ...].**

⁹ Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 89).

¹⁰ Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad (PB L 186 van 11.7.2019, blz. 122).

¹¹ Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, als gewijzigd door Richtlijn (EU) 2018/843 (PB L 141 van 5.6.2015, blz. 73).

- (18) Om de veiligheid te garanderen van de informatie die tussen de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen wordt uitgewisseld, **moeten al die bureaus rechtstreeks toegang kunnen krijgen tot [...]** de applicatie voor veilige informatie-uitwisseling (Siena), die door Europol wordt beheerd overeenkomstig Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad¹². [...] Voor alle communicatie tussen de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen in het kader van deze richtlijn **moeten Siena, of in voorkomend geval, andere beveiligde kanalen worden gebruikt. Het kan passend zijn een ander beveiligd kanaal te gebruiken, bijvoorbeeld wanneer de urgentie van het verzoek het tijdelijke gebruik van een ander communicatiekanaal vereist, of wanneer de uitwisseling van informatie de betrokkenheid van derde landen of internationale organisaties vereist of er objectieve redenen zijn om aan te nemen dat dit in een later stadium het geval zal zijn. De verwijzing naar Siena moet tevens worden gelezen als van toepassing op een eventuele opvolger ervan. [...]**
- (19) Bevriezing en confiscatie in de zin van deze richtlijn zijn autonome begrippen, die de lidstaten er niet van mogen weerhouden deze richtlijn uit te voeren aan de hand van instrumenten die volgens nationaal recht een sanctie of een andersoortige maatregel zijn.

¹² Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) en tot vervanging en intrekking van de Besluiten 2009/371/JBZ, 2009/934/JBZ, 2009/935/JBZ, 2009/936/JBZ en 2009/968/JBZ van de Raad (PB L 135 van 24.5.2016, blz. 53).

- (20) Confiscatie leidt tot definitieve ontneming van voorwerpen. Het behoud van voorwerpen kan echter een voorwaarde zijn voor confiscatie en is vaak van essentieel belang voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van een confiscatiebevel. Het behoud van voorwerpen wordt verzekerd door middel van bevrozing. Om te voorkomen dat voorwerpen worden weggemaakt [...], moeten de bevoegde autoriteiten van de lidstaten [...] in staat worden gesteld onmiddellijk op te treden om voorwerpen veilig te stellen **totdat een bevrozingsbevel wordt uitgevaardigd. Dit is bijvoorbeeld van belang in de context van grensoverschrijdende samenwerking.**
- (20a) **Het onmiddellijke optreden is een tijdelijke dringende bevrozingsmaatregel, waarvan de vorm niet in deze richtlijn is omschreven. Het onmiddellijke optreden kan overeenkomstig het nationale recht de vorm van een bevel aannemen. In het nationale recht kan worden bepaald dat het onmiddellijke optreden, na validering of goedkeuring door een bevoegde autoriteit, wordt omgezet in of wordt beschouwd als een bevrozingsbevel. Het nationale recht kan de tijdelijke geldigheid van het onmiddellijke optreden beperken. In dergelijke gevallen geldt dat, indien bij het verstrijken van deze termijn het bevrozingsbevel niet is uitgevaardigd en het onmiddellijke optreden niet is gevalideerd of goedgekeurd door de bevoegde autoriteit, waarna het wordt omgezet in of beschouwd als een bevrozingsbevel, het onmiddellijke optreden geen gevolgen meer heeft en de tijdelijk bevroren voorwerpen moeten worden teruggegeven.**
- (20b) **Deze richtlijn laat het aan de lidstaten over om te bepalen welke autoriteiten bevoegd moeten zijn om onmiddellijk op te treden. De lidstaten kunnen de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen in staat stellen onmiddellijk op te treden wanneer dat nodig is om de voorwerpen die zij bij de uitoefening van hun taken hebben opgespoord en geïdentificeerd, veilig te stellen. Dit is bijvoorbeeld van belang in de context van grensoverschrijdende samenwerking.**

- (21) Aangezien het bevroeringsbevel [...] **tot inmenging in** het eigendomsrecht [...] **leidt**, mag een dergelijke voorlopige maatregel niet langer worden gehandhaafd dan noodzakelijk is om de voorwerpen met het oog op eventuele latere confiscatie veilig te stellen. Daartoe kan vereist zijn dat de beslissing door de nationale rechter wordt getoetst aan het doel ervan, namelijk te voorkomen dat de voorwerpen worden weggemaakt.
- (22) Bevroeringsmaatregelen mogen geen afbreuk doen aan de mogelijkheid dat bepaalde voorwerpen gedurende de gehele procedure als bewijs worden beschouwd, op voorwaarde dat ze uiteindelijk beschikbaar zouden worden gesteld voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van het confiscatiebevel. Voorwerpen kunnen ook worden bevroren in het kader van een strafprocedure, met het oog op eventuele teruggave achteraf of vergoeding van de schade ten gevolge van een strafbaar feit.
- (22a) **Wanneer de te bevroren voorwerpen bestaan uit entiteiten die als "going concern" moeten worden veiliggesteld, zoals ondernemingen, kan het bevroeringsbevel maatregelen omvatten die de uitoefening van de rechten op deze voorwerpen tijdelijk beperken voor de personen die er eigenaar van zijn of er zeggenschap over hebben, terwijl de activiteiten kunnen worden voortgezet.**

- (23) Naast confiscatiemaatregelen die de autoriteiten in staat stellen om criminelen, **onder voorbehoud van** een definitieve veroordeling, de opbrengsten of hulpmiddelen van een misdrijf te ontnemen [...], moet het mogelijk worden gemaakt om voorwerpen van gelijke waarde als die opbrengsten of hulpmiddelen te confisqueren, zodat die voorwerpen in beslag kunnen worden genomen wanneer het onmogelijk is de opbrengsten en hulpmiddelen te **confisqueren**. Het staat de lidstaten vrij om de confiscatie van voorwerpen van gelijke waarde te definiëren als subsidiair of alternatief voor [...] confiscatie **van opbrengsten en hulpmiddelen**, naargelang het geval overeenkomstig het nationale recht.
- (23a) **Met betrekking tot de confiscatie van voorwerpen waarvan de waarde overeenkomt met die van hulpmiddelen, zouden de desbetreffende bepalingen van deze richtlijn kunnen worden toegepast wanneer een dergelijke maatregel vanwege de specifieke omstandigheden van het geval als evenredig kan worden beschouwd, met name gezien de waarde van de betrokken hulpmiddelen. Lidstaten kunnen daarbij ook overwegen of en in welke mate de veroordeelde de confiscatie van de hulpmiddelen onmogelijk heeft gemaakt.**

- (24) Het is een gebruikelijke en algemene praktijk dat de verdachte of beklaagde voorwerpen of opbrengsten overdraagt aan een derde, medewetende partij om confiscatie te vermijden. Met verwerving door derden wordt bijvoorbeeld bedoeld dat voorwerpen direct of indirect, bijvoorbeeld via een tussenpersoon, door de derde zijn verkregen van een verdachte of beklaagde, ook indien het strafbare feit in zijn of haar opdracht of te zijnen of haren voordele is gepleegd, en wanneer een beklaagde geen voorwerpen heeft die kunnen worden geconfisqueerd. Een dergelijke confiscatie zou **ten minste** mogelijk moeten zijn in gevallen waarin is vastgesteld dat derden op grond van concrete feiten en omstandigheden, zoals het feit dat de overdracht kosteloos werd uitgevoerd of tegen een bedrag dat beduidend onder de marktwaarde lag, wisten of hadden moeten weten dat de overdracht of de verwerving tot doel had confiscatie te vermijden. De regels inzake confiscatie bij derden moeten zowel op natuurlijke als op rechtspersonen van toepassing zijn, onverminderd het recht van derden om te worden gehoord en het recht om de eigendom van de betrokken voorwerpen op te eisen. In ieder geval mogen de rechten van derden te goeder trouw niet worden aangetast.

- (25) Criminele organisaties ontplooiën tal van criminele activiteiten. Met het oog op een doeltreffende bestrijding van georganiseerde criminaliteit kunnen er zich situaties voordoen waarin het passend is dat een strafrechtelijke veroordeling wegens een strafbaar feit dat economische voordelen kan opleveren, wordt gevolgd door de confiscatie van niet alleen de voorwerpen die verband houden met het misdrijf, met inbegrip van de opbrengsten of de hulpmiddelen, maar ook van andere voorwerpen waarvan de rechter bepaalt dat zij afkomstig zijn van crimineel gedrag. **Een dergelijke ruimere confiscatie moet mogelijk zijn wanneer een rechter ervan overtuigd is dat de voorwerpen in kwestie afkomstig zijn van crimineel gedrag, zonder dat er voor dat gedrag een veroordeling vereist is. Bij het crimineel gedrag kan het gaan om elk soort strafbaar feit. Individuele strafbare feiten hoeven niet te worden bewezen, maar de rechter moet er wel van overtuigd zijn dat de voorwerpen in kwestie afkomstig zijn van crimineel gedrag. De lidstaten kunnen erin voorzien dat het bijvoorbeeld volstaat dat de rechter op grond van waarschijnlijkheidsafwegingen van oordeel is, of redelijkerwijze kan veronderstellen, dat het veel waarschijnlijker is dat het voorwerp in kwestie door crimineel gedrag, en niet door andere activiteiten, werd verworven. De rechter moet in dit verband de specifieke omstandigheden van de zaak onderzoeken, met name de feiten en het beschikbare bewijsmateriaal op grond waarvan ruimere confiscatie zou kunnen worden bevolen. Dat de voorwerpen die de persoon toebehoren, niet in verhouding staan tot zijn legale inkomen, kan een van de feiten zijn die de rechter ertoe brengen te concluderen dat de voorwerpen afkomstig zijn van crimineel gedrag. De lidstaten kunnen als regel ook stellen dat binnen een bepaalde termijn verkregen voorwerpen geacht kunnen worden uit crimineel gedrag voort te komen.**

- (26) Confiscatie moet ook mogelijk zijn wanneer [...] een definitieve veroordeling niet mogelijk is wegens ziekte, vlucht of overlijden van de verdachte of beklaagde [...]. Evenzeer moet confiscatie mogelijk zijn wanneer de in het nationaal recht voorgeschreven **verjaringstermijn [...] voor het betrokken strafbare feit is verstreken na de inleiding van de strafprocedure [...].** In dergelijke gevallen mag confiscatie alleen worden toegestaan wanneer **de strafprocedure tot een definitieve strafrechtelijke veroordeling had kunnen leiden indien de bovengenoemde omstandigheden niet hadden bestaan.** Er mag [...] geen afbreuk worden gedaan aan het recht van de verdachte om op de hoogte te worden gesteld van de procedure en om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen. **In geval van ziekte en vlucht zou het volstaan dat de lidstaten beschikken over verstekprocedures om te voldoen aan de verplichting tot het mogelijk maken van confiscatie zoals bedoeld in de eerste zin. Ingeval de verdachte of beklaagde is gevlucht, moeten de lidstaten alle redelijke maatregelen treffen en kunnen zij eisen dat de betrokkene voor de confiscatieprocedure wordt gedagvaard of van die procedure in kennis wordt gesteld. De lidstaten worden aangemoedigd confiscatie ook mogelijk te maken wanneer een definitieve veroordeling niet mogelijk is omdat de verdachte of beklaagde niet aansprakelijk kan worden gesteld wegens amnestie die is verleend vóór de definitieve veroordeling, zoals bepaald in het nationale recht.**

- (27) In het kader van deze richtlijn is er sprake van ziekte wanneer de verdachte of beklaagde gedurende lange tijd in de onmogelijkheid verkeert de strafprocedure bij te wonen, waardoor deze niet kan worden voortgezet. **Dat geldt niet voor gevallen waarin de aandoening slechts leidt tot een tijdelijke schorsing van de strafprocedure, en deze na de opschorting kan worden voortgezet.**

- (28) Wegens de intrinsiek ondoorzichtige aard van georganiseerde criminaliteit is het niet altijd mogelijk om uit crimineel **gedrag** [...] verkregen voorwerpen in verband te brengen met een specifiek strafbaar feit en die voorwerpen te confisqueren. In dergelijke situaties **moet het mogelijk zijn voorwerpen te confisqueren [...] wanneer deze zijn geïdentificeerd in het kader van een onderzoek in verband met een strafbaar feit [...]** en de rechter ervan overtuigd is dat de [...] voorwerpen afkomstig zijn uit **crimineel gedrag, ten minste voor zover dit gedrag direct of indirect aanzienlijk economisch voordeel kan opleveren en heeft plaatsgevonden [...]** in het kader van een criminele organisatie. **De lidstaten moeten confiscatie van onverklaarbaar vermogen mogelijk maken wanneer het onderzoek waarbij de voorwerpen zijn geïdentificeerd, betrekking heeft op een strafbaar feit dat binnen de werkingssfeer van deze richtlijn valt en strafbaar is gesteld met een vrijheidsstraf met een maximum van ten minste vier jaar.** Deze voorwaarden moeten ervoor zorgen dat de confiscatie van voorwerpen die geen verband houden met een specifiek strafbaar feit waarvoor de eigenaar is veroordeeld, beperkt blijft tot [...] **voorwerpen die zijn verkregen uit crimineel gedrag** dat ernstig van aard is [...]. **De lidstaten moeten de confiscatie van onverklaarbaar vermogen kunnen beperken door te bepalen dat deze confiscatie alleen mag worden voortgezet wanneer andere vormen van confiscatie niet mogelijk zijn en/of wanneer de te confisqueren voorwerpen zijn bevroren in het kader van een onderzoek in verband met een strafbaar feit dat in het kader van een criminele organisatie is gepleegd. De confiscatie van onverklaarbaar vermogen doet geen afbreuk aan de rechten van derden te goeder trouw.**

(28-a) Hoewel het geen voorwaarde mag zijn dat de nationale rechter ervan overtuigd moet zijn dat er een **specifiek** strafbaar feit is gepleegd, **moeten er voldoende feiten en omstandigheden bestaan** [...] opdat hij of zij ervan overtuigd is dat de betrokken voorwerpen afkomstig zijn van crimineel **gedrag** [...]. **Bij het crimineel gedrag kan het gaan om elk soort strafbaar feit. Individuele strafbare feiten hoeven niet te worden bewezen, maar de rechter moet er wel van overtuigd zijn dat de voorwerpen in kwestie afkomstig zijn van crimineel gedrag. De lidstaten kunnen erin voorzien dat het bijvoorbeeld volstaat dat de rechter op grond van waarschijnlijkheidsafwegingen van oordeel is, of redelijkerwijze kan veronderstellen, dat het veel waarschijnlijker is dat het voorwerp in kwestie door crimineel gedrag, en niet door andere activiteiten, werd verworven.** Bij de beoordeling of de voorwerpen in kwestie al dan niet afkomstig zijn van crimineel **gedrag** [...], moeten de nationale rechters rekening houden met alle relevante omstandigheden van de zaak, waaronder het **beschikbare bewijs en specifieke feiten, zoals** [...] het feit dat de waarde van de voorwerpen in aanzienlijke mate niet in verhouding staat tot het legale inkomen van de **betrokkene** [...]. **Een andere omstandigheid die in aanmerking kan worden genomen, is het ontbreken van een plausibele legale bron van het voorwerp, aangezien de herkomst van rechtmatig verkregen goederen normaal gesproken kan worden gestaafd. De band van de betrokkene met personen die banden hebben met een criminele organisatie kan ook relevant zijn. De beoordeling moet per geval worden verricht, afhankelijk van de omstandigheden van de zaak. Het mechanisme van confiscatie van onverklaarbaar vermogen is niet bedoeld om te worden gebruikt wanneer in een bepaalde zaak de toepassing van de regels van de richtlijn kennelijk onredelijk of onevenredig zou zijn. De lidstaten kunnen als regel ook stellen dat binnen een bepaalde termijn verkregen voorwerpen geacht kunnen worden uit crimineel gedrag voort te komen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de toepasselijke procedurele rechten van de betrokkene worden geëerbiedigd.** [...]

- (28-b) De bewijsstandaard met betrekking tot de oorsprong van de voorwerpen die in deze richtlijn is opgenomen in de bepaling inzake ruimere confiscatie en in de bepaling inzake confiscatie van onverklaarbaar vermogen, is in beginsel dezelfde. Volgens beide bepalingen moet de rechter ervan overtuigd zijn dat de voorwerpen afkomstig zijn van crimineel gedrag, zonder dat voor dat gedrag een veroordeling vereist is. Hoewel de bepaling inzake ruimere confiscatie alleen van toepassing is wanneer een persoon is veroordeeld voor een strafbaar feit, in welk geval voorwerpen van die persoon kunnen worden geconfisqueerd indien de rechter ervan overtuigd is dat de voorwerpen afkomstig zijn van crimineel gedrag, is de bepaling inzake confiscatie van onverklaarbaar vermogen van toepassing ongeacht het resultaat van het onderzoek in verband met een strafbaar feit dat tot de toepassing ervan heeft geleid. Confiscatie van onverklaarbaar vermogen moet mogelijk zijn wanneer de procedure wordt beëindigd, ongeacht de reden van de beëindiging, alsook wanneer de procedure tot een vonnis leidt. In geval van veroordeling zou een ruimere confiscatie dan wel confiscatie van onverklaarbaar vermogen in beginsel mogelijk zijn. De richtlijn geeft niet aan welke vorm van confiscatie voorrang moet hebben, maar de lidstaten kunnen dit wel doen. Er zij op gewezen dat wanneer het strafbare feit wordt vervolgd, het confiscatiebevel niet noodzakelijk in samenhang met het strafbare feit hoeft te worden beoordeeld, aangezien de lidstaten ook kunnen toestaan dat de confiscatie wordt gescheiden van de strafrechtelijke aanklacht en afzonderlijk wordt beoordeeld.**
- (28b) De lidstaten kunnen bij het bepalen of een strafbaar feit of crimineel gedrag economisch voordeel kan opleveren, rekening houden met alle relevante omstandigheden, waaronder de werkwijze, bijvoorbeeld wanneer een voorwaarde voor het strafbaar feit is dat het werd gepleegd in het kader van georganiseerde criminaliteit, of met de bedoeling daaruit regelmatige winsten te halen.**

- (28c) De opsporing en de identificatie van voorwerpen die moeten worden bevroren en geconfisqueerd, moeten ook mogelijk zijn na een definitieve veroordeling voor een strafbaar feit of na een procedure met confiscatie zonder veroordeling. Deze verplichting belet de lidstaten niet te voorzien in redelijke termijnen na de definitieve veroordeling of de definitieve beslissing in de procedure met confiscatie zonder veroordeling, na afloop waarvan opsporing en identificatie niet langer mogelijk zijn.**
- (28d) De lidstaten moeten worden aangemoedigd te voorkomen dat de voorwerpen, bij de vervreemding ervan naar aanleiding van een bindend confiscatiebevel, worden verworven door personen die zijn veroordeeld in de strafprocedure waarbij de voorwerpen worden bevroren.**

(29) De lidstaten moeten doeltreffende beheersmaatregelen nemen om ervoor te zorgen dat voorwerpen die onderworpen zijn of kunnen worden aan een bevroerings- of confiscatiebevel, hun economische waarde behouden. **Die maatregelen moeten van toepassing zijn op bevroren en geconfisqueerde voorwerpen tot de vervreemding ervan op grond van een definitief confiscatiebevel. De maatregelen mogen niet van toepassing zijn na de vervreemding van de voorwerpen op grond van een definitief confiscatiebevel, waarbij de lidstaten kunnen voorzien in regels voor toepasselijke mechanismen op grond waarvan de voorwerpen, of de waarde ervan, die aan de begroting van een staat of van een andere overheid zijn verbeurd, kunnen worden gebruikt voor de schadeloosstelling van slachtoffers, voor doeleinden van algemeen belang, voor sociale doeleinden of voor andere doeleinden als omschreven in het nationale recht. Deze richtlijn zorgt niet voor de harmonisatie van de mechanismen na de vervreemding van de voorwerpen op grond van een definitief confiscatiebevel.**

(29a) Indien gerechtvaardigd door de aard van het voorwerp, zoals de waarde ervan of de eraan inherente behoefte aan specifieke beheersomstandigheden of deskundigheid, [...] moeten de beheersmaatregelen een [...] beoordeling omvatten van de wijze waarop de beheerskosten [...] kunnen worden beperkt en de waarde van de voorwerpen kan worden behouden. De beoordeling moet worden verricht [...] tijdens de [...] voorbereiding van of, uiterlijk, zonder onnodige vertraging, na de uitvoering van het bevroeringsbevel [...] en heeft tot doel de bevoegde autoriteiten relevante overwegingen te verschaffen waarmee rekening moet worden gehouden vóór, tijdens of na de vaststelling of uitvoering van het bevroeringsbevel. De lidstaten kunnen richtsnoeren voor de uitvoering van de beoordeling aannemen, waarbij zij rekening houden met de omstandigheden van de te bevroeren voorwerpen en ervoor zorgen dat de beoordeling de tijdige uitvoering van het bevroeringsbevel niet in gevaar brengt.

- (30) Wanneer [...] **redelijkerwijs mag worden aangenomen dat** de bevroren voorwerpen aan bederf onderhevig zijn, snel hun waarde verliezen, onderhoud vergen waarvan de kosten niet in verhouding staan tot de verwachte waarde op het ogenblik van de confiscatie of te moeilijk te beheren of gemakkelijk te vervangen zijn, moeten de lidstaten de verkoop van die voorwerpen toestaan **voordat een definitief confiscatiebevel wordt uitgevaardigd. Het besluit over de verkoop van een voorwerp van specifieke aard kan overeenkomstig het nationale recht afhankelijk zijn van voorafgaande goedkeuring door een bevoegde nationale autoriteit.** Alvorens een dergelijk besluit wordt genomen, moet, **behalve in dringende gevallen, de getroffen persoon [...]** het recht hebben om daarvan **in kennis te worden gesteld [...]. De lidstaten moeten voorzien in de mogelijkheid van beroep tegen een bevel tot verkoop op grond van een interlocutoire beslissing. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat een dergelijk beroep opschortende werking heeft, bijvoorbeeld indien dat nodig is om de legitieme belangen van de getroffen persoon te beschermen, met name wanneer er een risico op onherstelbare schade bestaat. De lidstaten kunnen dit bijvoorbeeld doen door het beroep van rechtswege opschortende werking te verlenen of door de bevoegde rechterlijke instantie toe te staan het bevel op te schorten in afwachting van haar beslissing inzake het beroep.** De lidstaten [...] **kunnen** overwegen of het mogelijk is de kosten van het beheer van bevroren voorwerpen ten laste te laten komen van de **eigenaar of uiteindelijk begunstigde**, bijvoorbeeld als alternatief voor het gelasten van een verkoop op grond van een interlocutoire beslissing, en in geval van **een** definitieve veroordeling. [...]

- (31) De lidstaten moeten **een of meer bevoegde autoriteiten oprichten of aanwijzen die zullen fungeren als** bureau voor vermogensbeheer met het oog op de instelling van gespecialiseerde autoriteiten die belast zullen worden met het beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen, zodat de voorwerpen die vóór confiscatie zijn bevroren, doeltreffend worden beheerd en hun waarde behouden blijft, in afwachting van een definitieve beslissing over de confiscatie **en de vervreemding van de voorwerpen op grond van die beslissing**. Onverminderd de interne administratieve structuren van de lidstaten moeten de bureaus voor vermogensbeheer ofwel de enige autoriteit zijn die bevroren [...] **en** geconfisqueerde voorwerpen beheert, ofwel, overeenkomstig de nationale beheersstructuren, steun verlenen aan gedecentraliseerde instanties, en de betrokken autoriteiten ondersteunen bij de planning [...]. **Deze richtlijn bevat geen voorschriften betreffende de juridische of de institutionele aard van de bureaus voor vermogensbeheer en doet geen afbreuk aan de institutionele stelsels in de lidstaten die erin voorzien dat bureaus voor vermogensbeheer ook taken van bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen mogen uitvoeren of dat bepaalde taken van bureaus voor vermogensbeheer kunnen worden uitbesteed.**
- (32) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die zijn erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("het Handvest") en in het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden ("EVRM"), zoals uitgelegd in de vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Deze richtlijn moet overeenkomstig die rechten en beginselen worden toegepast.

- (33) Bevriezings- en confiscatiebevelen tasten in aanzienlijke mate de rechten aan van verdachten en beklaagden, en in specifieke gevallen die van derden **of andere personen** die niet worden vervolgd. De richtlijn moet voorzien in specifieke waarborgen en rechtsmiddelen om bij de uitvoering van deze richtlijn de bescherming van hun grondrechten te garanderen, overeenkomstig het recht op een onpartijdig gerecht, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en het vermoeden van onschuld zoals neergelegd in de artikelen 47 en 48 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- (34) De getroffen [...] **persoon** moet **onverwijld** in kennis worden gesteld van [...] bevelen tot bevriezing, confiscatie en verkoop op grond van een interlocutoire beslissing. **Niettemin moeten de lidstaten kunnen voorzien in een recht voor de bevoegde autoriteiten om de kennisgeving van bevizingsbevelen aan de getroffen persoon uit te stellen op grond van de behoeften van het onderzoek.** De kennisgeving van deze bevelen heeft onder andere tot doel de getroffen persoon de kans te geven deze [...] aan te vechten. Daarom moet in de kennisgevingen in de regel de reden of redenen voor het betrokken bevel worden aangegeven. **Indien de getroffen persoon of de verblijfplaats van de getroffen persoon onbekend is of wanneer de kennisgeving aan elk van de getroffen personen een onevenredige last zou betekenen, kan de mededeling worden gedaan door middel van een openbare bekendmaking.**

- (34a) De getroffen **persoon** [...] moet daadwerkelijk de mogelijkheid hebben om de [...] bevelen tot bevrozing, confiscatie[...] en verkoop op grond van een interlocutoire beslissing aan te vechten. In het geval van confiscatiebevelen waarbij alle elementen van het strafbare feit aanwezig zijn maar een strafrechtelijke veroordeling onmogelijk is, moet de verweerder gehoord kunnen worden voordat tot confiscatie wordt overgegaan, **indien dat mogelijk is.** [...] **In het geval van confiscatiebevelen op grond van bepalingen inzake ruimere confiscatie en confiscatie van onverklaarbaar vermogen moeten omstandigheden die door de getroffen persoon kunnen worden aangevochten bij het aanvechten van het confiscatiebevel voor een rechter, ook specifieke feiten en beschikbaar bewijsmateriaal omvatten op grond waarvan de betrokken voorwerpen worden beschouwd als voorwerpen die afkomstig zijn van crimineel gedrag.**
- (35) Bij de uitvoering van deze richtlijn, en om de evenredigheid van confiscatiemaatregelen te waarborgen, **kunnen** [...] de lidstaten **in de mogelijkheid** [...] voorzien geen **confiscatie** [...] wordt bevolen [...] **of uitgevoerd indien** die niet in verhouding staat tot het betrokken strafbare feit **of de** desbetreffende **beschuldiging. Deze mogelijkheid moet de bevoegde autoriteiten in staat stellen om bijvoorbeeld te beoordelen in hoeverre de confiscatie van hulpmiddelen evenredig is.** Voorts **kunnen** [...] de lidstaten voorzien in de mogelijkheid dat in uitzonderlijke omstandigheden geen confiscatie wordt bevolen of **uitgevoerd indien** die de getroffen persoon volgens het nationale recht onnodig nadeel zou berokkenen, waarbij de omstandigheden van het specifieke geval doorslaggevend dienen te zijn. Dergelijke uitzonderlijke omstandigheden moeten beperkt blijven tot gevallen waarin de getroffen persoon in een situatie zou komen te verkeren waarin het zeer moeilijk zou zijn om te overleven, en de omstandigheden van het betrokken individuele geval moeten doorslaggevend zijn.
- (35a) **Hoewel de lidstaten verplicht zijn ervoor te zorgen dat personen van wie de voorwerpen worden getroffen door de maatregelen waarin deze richtlijn voorziet, gedurende de gehele procedure tot bevrozing en confiscatie recht hebben op toegang tot een advocaat, doet deze richtlijn geen afbreuk aan de regels die van toepassing zijn op kosteloze rechtsbijstand.**

- (36) Deze richtlijn moet worden uitgevoerd onverminderd Richtlijn 2010/64/EU van het Europees Parlement en de Raad¹³, Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁴, Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁵, Richtlijn 2013/48/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁶, **Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁷**, Richtlijn (EU) 2016/343/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁸, Richtlijn 2016/800/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ en Richtlijn (EU) 2016/1919 van het Europees Parlement en de Raad²⁰.

-
- ¹³ Richtlijn 2010/64/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures (PB L 280 van 26.10.2010, blz. 1).
- ¹⁴ Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PB L 142 van 1.6.2012, blz. 1).
- ¹⁵ Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57).
- ¹⁶ Richtlijn 2013/48/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2013 betreffende het recht op toegang tot een advocaat in strafprocedures en in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel en het recht om een derde op de hoogte te laten brengen vanaf de vrijheidsbeneming en om met derden en consulaire autoriteiten te communiceren tijdens de vrijheidsbeneming (PB L 294 van 6.11.2013, blz. 1).
- ¹⁷ **Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 159 van 28.5.2014, blz. 1).**
- ¹⁸ Richtlijn (EU) 2016/343 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn (PB L 65 van 11.3.2016, blz. 1).
- ¹⁹ Richtlijn (EU) 2016/800 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure (PB L 132 van 21.5.2016, blz. 1).
- ²⁰ Richtlijn (EU) 2016/1919 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende rechtsbijstand voor verdachten en beklaagden in strafprocedures en voor gezochte personen in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel (PB L 297 van 4.11.2016, blz. 1).

- (37) Het is van bijzonder belang dat bij de verwerking van gegevens in het kader van deze richtlijn de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig het Unierecht wordt gewaarborgd. Daartoe moeten de voorschriften van deze richtlijn in overeenstemming worden gebracht met Richtlijn (EU) 2016/680. Meer bepaald moet worden gespecificeerd dat alle persoonsgegevens die door de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen worden uitgewisseld, beperkt moeten blijven tot de categorieën gegevens die zijn opgesomd in afdeling B, punt 2, van bijlage II bij Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad. Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de nationale bevoegde autoriteiten, met name de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen, met het oog op de toepassing van deze richtlijn.
- (38) Het is van bijzonder belang dat bij de informatie-uitwisseling in het kader van deze richtlijn de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig het Unierecht wordt gewaarborgd. Daartoe zijn, voor zover het de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen betreft, de regels inzake gegevensbescherming van Richtlijn (EU) 2016/680 van toepassing op de maatregelen die uit hoofde van deze richtlijn worden genomen. Voor zover van toepassing, met name wat betreft de verwerking van persoonsgegevens door bureaus voor vermogensbeheer met het oog op het beheer van voorwerpen, gelden de regels inzake gegevensbescherming van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad.

- (39) Een doeltreffend systeem voor de ontneming van vermogensbestanddelen vereist gecoördineerde inspanningen van tal van autoriteiten, van rechtshandavingsinstanties, met inbegrip van douaneautoriteiten, belastingautoriteiten en de voor belastinginning bevoegde autoriteiten, voor zover die bevoegd zijn voor de ontneming van vermogensbestanddelen, tot bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen, gerechtelijke autoriteiten en autoriteiten voor vermogensbeheer, met inbegrip van bureaus voor vermogensbeheer. Met het oog op een gecoördineerd optreden van alle bevoegde autoriteiten moet een meer strategische aanpak inzake de ontneming van vermogensbestanddelen worden vastgesteld, moet een nauwere samenwerking tussen de betrokken autoriteiten worden bevorderd en moet een duidelijk overzicht worden verkregen van de resultaten van de ontneming van vermogensbestanddelen. Daartoe moeten de lidstaten een nationale strategie betreffende de ontneming van vermogensbestanddelen aannemen en regelmatig evalueren, als richtsnoer voor acties in verband met financiële onderzoeken, bevrozing, confiscatie, beheer en definitieve vervreemding van de betrokken hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen. **De lidstaten kunnen, eventueel rekening houdend met hun constitutionele tradities op het gebied van de scheiding der machten en bevoegdheden, beslissen over de passende vorm van een dergelijke strategie, die hetzij sectoraal kan zijn, hetzij deel kan uitmaken van een breder strategisch document. Onverminderd de vraag of de lidstaten voorzien in de vaststelling van een of meer strategieën, moet de algemene inhoud ervan het grondgebied van de gehele lidstaat bestrijken.** Voorts moeten de lidstaten de bevoegde autoriteiten van de nodige middelen voorzien om hun taken doeltreffend te kunnen vervullen. Onder bevoegde autoriteiten moeten de autoriteiten worden verstaan die belast zijn met de uitvoering van de taken als omschreven in deze richtlijn en in overeenstemming met de nationale regelingen.

(40) Om de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het kader voor de ontneming van vermogensbestanddelen, vermogensbeheer en confiscatie te kunnen evalueren, moet een vergelijkbare **minimale** reeks **bruikbare** statistische gegevens over bevrozing, beheer en confiscatie van voorwerpen worden verzameld en gepubliceerd. **De lidstaten moeten op centraal niveau gegevens voor bepaalde statistieken verzamelen en die vervolgens aan de Commissie toe te zenden. Dit houdt in dat de lidstaten een redelijke inspanning moeten leveren om de gegevens in kwestie te verzamelen. Het houdt evenwel niet in dat de lidstaten verplicht zijn deze gegevens te verzamelen wanneer daar een buitensporige administratieve last of hoge kosten voor de betrokken lidstaat aan verbonden zijn.**

(41) [...]

42) [...] ²¹ [...]

²¹ [...]

- (43) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de bureaus voor vermogensbeheer, en in voorkomend geval de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen, en andere bevoegde autoriteiten die taken uit hoofde van deze richtlijn uitvoeren, over de nodige instrumenten beschikken om een efficiënt beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen te waarborgen. Daartoe kunnen de lidstaten een of meer registers opzetten van voorwerpen die uit hoofde van deze richtlijn zijn bevroren en geconfisqueerd.

[...]

- 44) Criminele organisaties opereren over de grenzen heen en verwerven steeds meer bezittingen in lidstaten waar zij niet zijn gevestigd en in derde landen. Gezien de grensoverschrijdende dimensie van georganiseerde criminaliteit is internationale samenwerking van essentieel belang om de winsten te ontnemen en de financiële activa te confisqueren die criminelen in staat stellen actief te zijn. De lidstaten moeten er daarom voor zorgen dat zowel de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen als de bureaus voor vermogensbeheer **zoveel mogelijk** [...] samenwerken met hun tegenhangers in derde landen bij de opsporing, de identificatie en het beheer van hulpmiddelen en opbrengsten of voorwerpen die in het kader van een strafrechtelijke procedure zijn of kunnen worden onderworpen aan een bevroezings- of confiscatiebevel. **De lidstaten moeten gebruikmaken van bestaande samenwerkingskaders en worden aangemoedigd, maar niet verplicht, bestaande bilaterale overeenkomsten te ontwikkelen of aan te passen, toe te treden tot bestaande multilaterale verdragen of nieuwe bilaterale overeenkomsten tot stand te brengen indien er geen andere regeling bestaat. De voorschriften inzake gegevensbescherming van Richtlijn (EU) 2016/680 zijn van toepassing op maatregelen die in dit verband worden genomen. [...]**

- 45) De bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen moeten ook nauw samenwerken met organen en agentschappen van de Unie, waaronder Europol, Eurojust en het Europees Openbaar Ministerie, overeenkomstig hun respectieve mandaten, voor zover dat nodig is voor de opsporing en identificatie van voorwerpen in het kader van de grensoverschrijdende onderzoeken die door Europol en Eurojust worden ondersteund, of in het kader van de onderzoeken die door het Europees Openbaar Ministerie worden gevoerd. **De lidstaten die deelnemen aan de nauwere samenwerking tot instelling van het EOM moeten ervoor zorgen dat hun bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad, met inbegrip van de meldingsverplichting van artikel 24 daarvan, en de instructies opvolgen van en de onderzoeksmaatregelen nemen die hun zijn opgelegd door het EOM, een en ander overeenkomstig artikel 28 van die verordening. [...]**

- 46) Om te zorgen voor een gemeenschappelijk begrip van en minimumnormen voor de opsporing en identificatie, de bevrozing, **de confiscatie** en het beheer van vermogensbestanddelen, moeten in deze richtlijn minimumvoorschriften voor de desbetreffende maatregelen worden vastgelegd, alsmede de bijbehorende waarborgen. De vaststelling van minimumvoorschriften belet de lidstaten niet uitgebreidere bevoegdheden toe te kennen aan bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen of aan bureaus voor vermogensbeheer, of te voorzien in **uitgebreidere regels inzake bevrozing en confiscatie, bijvoorbeeld met betrekking tot hun bewijsregels of met betrekking tot het toepassingsgebied van ruimere confiscatie of confiscatie van onverklaarbaar vermogen, of om te voorzien in** aanvullende waarborgen in het nationale recht, **bijvoorbeeld het horen van de getroffen persoon vóór een verkoop op grond van een interlocutoire beslissing**, mits dergelijke nationale maatregelen en bepalingen het doel van deze richtlijn niet ondermijnen.
- (47) Daar de doelstelling van deze richtlijn, namelijk de confiscatie van voorwerpen in strafzaken vergemakkelijken, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt maar beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

- (48) Aangezien deze richtlijn voorziet in een uitgebreide reeks voorschriften, die met reeds bestaande rechtsinstrumenten zouden overlappen, moet zij in de plaats komen van Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ van de Raad²², Kaderbesluit 2001/500/JBZ van de Raad²³, Kaderbesluit 2005/212/JBZ, Besluit 2007/845/JBZ en Richtlijn 2014/42/EU wat de door deze richtlijn gebonden lidstaten betreft.
- (49) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, neemt Denemarken niet deel aan de aanneming van deze richtlijn en is deze niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.
- (50) [Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft Ierland te kennen gegeven dat het aan de vaststelling en toepassing van deze richtlijn wenst deel te nemen.] [of] [Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, neemt Ierland niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn en is deze niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.]

²² Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ van 3 december 1998 door de Raad vastgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven (PB L 333 van 9.12.1998, blz. 1).

²³ Kaderbesluit van de Raad van 26 juni 2001 inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van opbrengsten van misdrijven (PB L 182 van 5.7.2001, blz. 1).

- (51) Overeenkomstig artikel 42 van Verordening (EU) 2018/1725 is de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming geraadpleegd, en op **19 juli 2022** heeft hij een advies uitgebracht.

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp

1. In deze richtlijn worden minimumvoorschriften vastgelegd voor het opsporen, identificeren, bevroren, confisqueren en beheren van voorwerpen in het kader van procedures in strafzaken. **Deze regels laten de procedures die de lidstaten kunnen toepassen voor de bevriezing en confiscatie van de bedoelde voorwerpen onverlet. Deze richtlijn is van toepassing zonder afbreuk te doen aan bevroerings- en confiscatiemaatregelen in het kader van procedures in burgerlijke of bestuursrechtelijke zaken.**
2. [...]

Artikel 2

Werkingsfeer

1. Deze richtlijn is van toepassing op [...] strafbare feiten **die vallen onder:**
 - a) [...] Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad **van 24 oktober 2008 ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit**²⁴;
 - b) [...] Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad **van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad**²⁵;
 - c) [...] Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad **van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad**²⁶;

²⁴ [...]PB L 300 van 11.11.2008, blz. 42[...].

²⁵ [...]PB L 88 van 31.3.2017, blz. 6[...].

²⁶ [...] PB L 101 van 15.4.2011, blz. 1[...].

- d) [...] Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad **van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad**²⁷;
- e) [...] Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad **van 25 oktober 2004 betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel**²⁸;
- f) [...] de overeenkomst opgesteld op basis van artikel K.3, lid 2, punt c), van het Verdrag betreffende de Europese Unie ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn²⁹ en [...] Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad **van 22 juli 2003 inzake de bestrijding van corruptie in de privé-sector**³⁰;

²⁷ [...] PB L 335 van 17.12.2011, blz. 1[...].

²⁸ [...] PB L 335 van 11.11.2004, blz. 8[...].

²⁹ PB C 195 van 25.6.1997, blz. 1.

³⁰ [...] PB L 192 van 31.7.2003, blz. 54[...].

- g) [...] Richtlijn (EU) 2018/1673 van het Europees Parlement en de Raad van **23 oktober 2018 inzake de strafrechtelijke bestrijding van het witwassen van geld**³¹;
- h) Richtlijn (EU) 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van **17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad**³²;
- i) [...] Richtlijn 2014/62/EU van het Europees Parlement en de Raad van **15 mei 2014 betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere munten tegen valsemunterij en ter vervanging van Kaderbesluit 2000/383/JBZ van de Raad**³³;
- j) [...] Richtlijn 2013/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van **12 augustus 2013 over aanvallen op informatiesystemen en ter vervanging van Kaderbesluit 2005/222/JBZ van de Raad**³⁴;

³¹ [...] PB L 284 van 12.11.2018, blz. 22[...].

³² [...] PB L 123 van 10.5.2019, blz. 18[...].

³³ [...] PB L 151 van 21.5.2014, blz. 1[...].

³⁴ [...] PB L 218 van 14.8.2013, blz. 8[...].

- k) [...] het Protocol tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, delen en onderdelen daarvan en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad³⁵;
- l) [...] Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad **van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt**³⁶;

³⁵ PB L 89 van 25.3.2014, blz. 7.

³⁶ [...]PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29[...].

- m) [...] Richtlijn 2008/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van **19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht**³⁷ en [...] Richtlijn 2005/35/EG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van **21 oktober 2009 tot wijziging van Richtlijn 2005/35/EG inzake verontreiniging vanaf schepen en invoering van sancties voor inbreuken**³⁸;
- n) [...] Kaderbesluit 2002/946/JBZ van de Raad tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf³⁹, en Richtlijn 2002/90/EG van de Raad tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf⁴⁰;
- o) Richtlijn 2014/57/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende strafrechtelijke sancties voor marktmisbruik (richtlijn marktmisbruik)⁴¹;
- p) Richtlijn [x] van het Europees Parlement en de Raad betreffende de definitie van strafbare feiten en sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie.

³⁷ [...]PB L 328 van 6.12.2008, blz. 28[...]. De verwijzing naar de richtlijnen van 2008 en 2009 zal worden vervangen door een verwijzing naar de nog niet aangenomen richtlijn inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht, indien die richtlijn vóór de afronding van de huidige tekst zal worden aangenomen.

³⁸ [...]PB L 280 van 27.10.2009, blz. 52[...].

³⁹ [...] PB L 328 van 5.12.2002, blz. 1[...].

⁴⁰ [...]PB L 328 van 5.12.2002, blz. 17[...].

⁴¹ **PB L 173 van 12.6.2014, blz. 179.**

2. Deze richtlijn is van toepassing op [...] strafbare feiten, **indien** deze zijn gepleegd in het kader van een criminele organisatie, **zoals gedefinieerd in Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad en strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf met een maximum van ten minste vier jaar.**[...]

[...]

3. [...]

4. Deze richtlijn is van toepassing op alle andere strafbare feiten die in andere rechtshandelingen van de Unie zijn omschreven, indien daarin uitdrukkelijk is bepaald dat deze richtlijn van toepassing is op de daarin omschreven strafbare feiten.
5. De bepalingen betreffende opsporing en identificatie van hulpmiddelen en opbrengsten of voorwerpen in hoofdstuk II zijn van toepassing op alle strafbare feiten zoals gedefinieerd in het nationale recht die strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf of detentiemaatregel van ten minste één jaar.

Artikel 3

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- 1) "opbrengst": elk economisch voordeel dat al dan niet rechtstreeks uit een strafbaar feit is verkregen. Dit kunnen voorwerpen van enigerlei aard zijn, met inbegrip van enige wederbelegging of omzetting van rechtstreekse opbrengsten en andere in geld waardeerbare voordelen;
- 2) "voorwerpen": goederen van enigerlei aard, lichamelijk of onlichamelijk, roerend of onroerend, alsmede rechtsbescheiden waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van die goederen blijken;
- 3) "hulpmiddelen": alle voorwerpen die op enigerlei wijze, geheel of gedeeltelijk, zijn gebruikt of zijn bestemd om te worden gebruikt om een strafbaar feit te plegen;
- 4) "opsporing en identificatie": elk onderzoek door de bevoegde autoriteiten om hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen die uit criminele activiteiten kunnen voortkomen, te achterhalen;
- 5) "bevriezing": het tijdelijk verbieden van de overdracht, vernietiging, verwerking, vervreemding of verplaatsing van voorwerpen of het tijdelijk aanvaarden van het beheer van of zeggenschap over voorwerpen;
- 6) "confiscatie": definitieve ontneming van voorwerpen, bevolen door een rechterlijke instantie in verband met een strafbaar feit **of crimineel gedrag**;

- 7) [...]
- 8) "criminele organisatie": criminele organisatie zoals gedefinieerd in artikel 1 van Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad;
- 9) "slachtoffer": slachtoffer als gedefinieerd in artikel 2[...] van Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad[...]⁴²[...];
- 10) [...] ⁴³[...]
- 11) [...]
- 12) [...]

⁴² Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad.

⁴³ [...]

HOOFDSTUK II

OPSPORING EN IDENTIFICATIE

Artikel 4

Opsporing van vermogensbestanddelen

1. Ter vergemakkelijking van de grensoverschrijdende samenwerking nemen de lidstaten maatregelen om de snelle opsporing en identificatie mogelijk te maken van hulpmiddelen en opbrengsten, of van voorwerpen die in de loop van een [...] **strafrechtelijke** procedure onderworpen zijn of kunnen worden aan een bevroezings- of confiscatiebevel.
2. De opsporingsonderzoeken betreffende vermogensbestanddelen overeenkomstig lid 1 worden onmiddellijk door de bevoegde autoriteiten verricht wanneer een onderzoek wordt ingesteld in verband met een strafbaar feit dat aanzienlijk economisch voordeel kan opleveren, **tenzij dit gezien het soort strafbaar feit en de omstandigheden van het individuele geval niet passend wordt geacht [...]**.

Artikel 5

Bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen

1. Elke lidstaat richt ten minste één bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen op om de grensoverschrijdende samenwerking bij opsporingsonderzoeken betreffende vermogensbestanddelen te vergemakkelijken.
2. Bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen hebben de volgende taken:
 - a) opsporing en identificatie van hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen, wanneer dat nodig is ter ondersteuning van andere bevoegde nationale autoriteiten die belast zijn met opsporingsonderzoeken betreffende vermogensbestanddelen uit hoofde van artikel 4;

- b) opsporing en identificatie van hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen die onderworpen zijn of kunnen worden aan een door een andere lidstaat uitgevaardigd bevroezings- of confiscatiebevel;
 - c) samenwerking en uitwisseling van informatie met de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen van andere lidstaten bij de opsporing en identificatie van hulpmiddelen en opbrengsten, of van voorwerpen die onderworpen zijn of kunnen worden aan een bevroezings- of confiscatiebevel.[...]
 - d) [...]
3. [...]
4. [...]

Artikel 6

Toegang tot informatie

1. Met het oog op de uitvoering van de in artikel 5 genoemde taken zorgen de lidstaten ervoor dat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen onmiddellijke en directe toegang hebben tot de volgende informatie, voor zover **deze** [...] nodig is voor de opsporing en identificatie van opbrengsten, hulpmiddelen en voorwerpen, **en de informatie is opgeslagen in gecentraliseerde of onderling verbonden databanken of registers die in het bezit zijn van overheidsinstanties:**

[...]

- [...] **a)** nationale onroerendgoedregisters of elektronische systemen voor gegevensontsluiting en land- en kadastrale registers;
- [...] **b)** nationale burgerschaps- en bevolkingsregisters van natuurlijke personen;
- [...] **c)** nationale registers van motorvoertuigen, luchtvaartuigen en vaartuigen;
- [...] **d)** commerciële **registers** [...], met inbegrip van bedrijfs- en vennootschapsregisters.[...]

[...]

[...]

2. Indien de in lid 1 bedoelde informatie niet in **gecentraliseerde of onderling verbonden** databanken of registers is opgeslagen, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen deze informatie **snel** op een andere wijze **van de betrokken instellingen** kunnen verkrijgen.

2a. Naast de in de leden 1 en 2 bedoelde informatie en met het oog op de uitvoering van de in artikel 5 bedoelde taken verlenen de lidstaten de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen overeenkomstig het nationale recht snelle toegang tot de volgende informatie, voor zover dit nodig is voor de opsporing en identificatie van opbrengsten, hulpmiddelen en voorwerpen:

- a) fiscale gegevens, met inbegrip van gegevens die in het bezit zijn van de belastingautoriteiten;**
- b) nationale socialezekerheidsgegevens;**

- c) relevante informatie die in het bezit is van autoriteiten die bevoegd zijn om strafbare feiten te voorkomen, op te sporen, te onderzoeken of te vervolgen.
- 2b. De lidstaten kunnen besluiten om uit hoofde van lid 2a toegang te verlenen op grond van met redenen omklede verzoeken. Het verzoek om dergelijke informatie te verkrijgen kan met name worden afgewezen indien het verstrekken van de informatie negatieve gevolgen zou hebben voor een lopend onderzoek, indien dit niet in verhouding zou staan tot de legitieme belangen van een natuurlijke of rechtspersoon met betrekking tot de doeleinden waarvoor om toegang is verzocht, of indien het informatie zou omvatten die door een andere lidstaat of een derde land is verstrekt.
3. De directe en onmiddellijke toegang tot de in lid 1 bedoelde informatie doet geen afbreuk aan de procedurele waarborgen die in het nationale recht zijn vastgelegd.

Artikel 7

Voorwaarden voor toegang tot informatie door bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen

1. **De toegang tot informatie** uit hoofde van artikel 6 wordt **slechts met het oog op de uitvoering van de in artikel 5 genoemde taken** en enkel indien nodig en per geval verleend aan het personeel dat specifiek is aangewezen en gemachtigd om toegang te krijgen tot de in artikel 6 bedoelde informatie.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat het personeel van de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen zich houdt aan de voorschriften inzake vertrouwelijkheid en beroepsgeheim waarin het toepasselijke nationale recht voorziet. De lidstaten zorgen er ook voor dat het personeel van de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen over de nodige gespecialiseerde vaardigheden en bekwaamheden beschikt om zich doeltreffend van zijn taak te kwijten.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat er passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen om **een niveau van beveiliging te waarborgen dat in verhouding staat tot het risico van de verwerking van gegevens [...]**, zodat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen toegang hebben tot de in artikel 6 bedoelde informatie en deze kunnen doorzoeken.

Artikel 8

Toezicht op toegangs- en zoekactiviteiten door bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen

1. [...] **De lidstaten zorgen voor** logbestanden van [...] toegangs- en zoekactiviteiten van de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen **uit hoofde van** [...] deze richtlijn, **die worden bewaard overeenkomstig artikel 25 van Richtlijn 2016/680.** [...]

[...]

Uitwisseling van informatie

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hun bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen op verzoek van een bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen van een andere lidstaat alle informatie verstrekken die nodig is voor de vervulling van zijn taken uit hoofde van artikel 5 **en waartoe het aangezochte bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen toegang heeft**. De persoonsgegevens die kunnen worden verstrekt zijn de in afdeling B, punt 2, van bijlage II bij Verordening (EU) 2016/794 bedoelde categorieën persoonsgegevens, **met uitzondering van de forensische identificatiegegevens in afdeling B, punt 2, c), v)**.

De te verstrekken persoonsgegevens worden voor elk geval afzonderlijk vastgesteld, in het licht van wat nodig is voor de uitvoering van de taken uit hoofde van artikel 5, **en in overeenstemming met Richtlijn 2016/680**.

2. Bij een verzoek als bedoeld in lid 1 vermeldt het verzoekende bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen zo nauwkeurig mogelijk het volgende:
 - a) het voorwerp van het verzoek;
 - b) de redenen voor het verzoek, met inbegrip van de relevantie van de gevraagde informatie voor de opsporing en identificatie van de voorwerpen;
 - c) de aard van de procedure;
 - d) de aard van het strafbare feit waarvoor het verzoek wordt ingediend;
 - e) het verband van de procedure met de aangezochte lidstaat;
 - f) nadere gegevens over de beoogde of gezochte voorwerpen, zoals bankrekeningen, onroerend goed, voertuigen, vaartuigen, luchtvaartuigen, vennootschappen en andere zaken van grote waarde;

- g) en/of, **indien nodig voor identificatiedoeleinden, en indien beschikbaar, nadere gegevens over** de vermoedelijk betrokken natuurlijke of rechtspersonen, zoals naam, **nationaal identificatienummer of socialezekerheidsnummer**, adres, geboortedatum en -plaats, datum van registratie, aandeelhouders, hoofdzetel;
- h) in voorkomend geval, de redenen voor de urgentie van het verzoek.
3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hun bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen zonder een daartoe strekkend verzoek gegevens uitwisselen met de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen van andere lidstaten wanneer zij kennis hebben van gegevens over hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen die zij noodzakelijk achten voor de vervulling van de taken van de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen uit hoofde van artikel 5. Bij het verstrekken van de informatie geven de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen aan waarom de uitgewisselde informatie noodzakelijk wordt geacht.
4. [...] **Tenzij anders aangegeven door het bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen dat de informatie verstrekt overeenkomstig de leden 1 of 2, heeft [...] het bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen dat de informatie ontvangt, het recht de informatie als bewijs voor te leggen aan een nationale rechterlijke instantie of een bevoegde autoriteit** van een lidstaat, overeenkomstig de procedures in het nationale recht.
5. De lidstaten zorgen ervoor dat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen rechtstreeks toegang hebben tot Siena en gebruikmaken van **de velden die specifiek bestemd zijn voor de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen in** het Siena-systeem **en overeenstemmen met de krachtens lid 2 vereiste informatie of, in voorkomend geval, tot andere beveiligde kanalen** voor de uitwisseling van informatie overeenkomstig dit artikel.
6. De bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen kunnen weigeren informatie te verstrekken aan het verzoekende bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen indien er feitelijke redenen zijn om aan te nemen dat de verstrekking van informatie:
- a) de fundamentele nationale veiligheidsbelangen van de aangezochte lidstaat zou schaden;

- b) een lopend onderzoek of een criminele-inlichtingenoperatie in gevaar zou brengen of een onmiddellijke bedreiging zou vormen voor het leven of de fysieke integriteit van een persoon;[...]
 - c) **duidelijk niet in verhouding zou staan tot, noch relevant zou zijn voor de doeleinden waarvoor om de informatie is verzocht.**
7. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat weigeringen om informatie te verstrekken met redenen worden omkleed. Weigeringen gelden slechts voor het deel van de informatie waarop de in lid 6 genoemde redenen betrekking hebben en doen, in voorkomend geval, niet af aan de verplichting om de andere delen van de informatie overeenkomstig deze richtlijn te verstrekken.

Artikel 10

Termijnen voor het verstrekken van informatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen zo spoedig mogelijk reageren op verzoeken om informatie overeenkomstig artikel 9, lid 1, en in ieder geval binnen de volgende termijnen:
- a) **14 [...]** kalenderdagen voor alle niet dringende verzoeken;
 - b) acht uur voor dringende verzoeken die betrekking hebben op de in artikel 6 [...] bedoelde informatie die is opgeslagen in gegevensbanken en registers **waartoe zij rechtstreeks toegang hebben;**[...]
 - c) **drie kalenderdagen voor dringende verzoeken met betrekking tot informatie waartoe zij geen rechtstreekse toegang hebben.**

2. Indien de overeenkomstig lid 1 [...] gevraagde informatie [...] een onevenredige belasting betekent, kan het bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen dat het verzoek ontvangt, de verstrekking van de informatie uitstellen. In dat geval stelt het aangezochte bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen het verzoekende bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen onmiddellijk in kennis van dit uitstel en verstrekt het de gevraagde informatie zo spoedig mogelijk, en in ieder geval binnen drie dagen na de oorspronkelijke, overeenkomstig lid 1 vastgestelde termijn.
- 2a. **Om aan de in lid 1, punt b), bedoelde termijn te voldoen, kunnen de lidstaten de bevoegdheid om te antwoorden delegeren aan andere diensten, zoals het centrale contactpunt overeenkomstig Richtlijn 202xx/xx [*richtlijn betreffende de uitwisseling van informatie tussen de rechtshandhavingsautoriteiten*].**
3. **De in lid 1 vastgelegde termijnen gaan in zodra het verzoek om informatie is ontvangen.**

HOOFDSTUK III

BEVRIEZING EN CONFISCATIE

Artikel 11

Bevriezing

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om voorwerpen te bevriezen indien dit nodig is voor de eventuele confiscatie ervan [...] **door de bevoegde autoriteiten** krachtens **de artikelen 12 tot en met 16. [...] De bevroezingsmaatregelen bestaan uit bevroezingsbevelen en onmiddellijk optreden.**

2. [...] Er wordt **onmiddellijk opgetreden indien** dat nodig is om de voorwerpen veilig te stellen **totdat een bevroeringsbevel is uitgevaardigd. De lidstaten kunnen de tijdelijke geldigheid van het onmiddellijke optreden beperken.**
3. De lidstaten **kunnen** [...] de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen in staat stellen **onmiddellijk op te treden indien dat nodig is om de voorwerpen die zij bij de uitoefening van hun taken uit hoofde van artikel 5 [...] hebben opgespoord en geïdentificeerd, veilig te stellen.**
4. [...]
5. De lidstaten zorgen ervoor dat de [...] bevroeringsmaatregelen worden **genomen** [...] door een bevoegde autoriteit en **dat de redenen daarvoor in de desbetreffende beslissing worden vermeld of in het dossier worden opgenomen indien de bevroeringsmaatregel niet schriftelijk is bevolen** [...].
6. Het bevroeringsbevel [...] blijft slechts zolang van kracht als nodig is om de voorwerpen met het oog op een eventuele latere confiscatie veilig te stellen. Bevroren voorwerpen die naderhand niet worden geconfisqueerd, worden **onverwijld** [...] **vrijgegeven.** De voorwaarden of procedureregels voor de **vrijgave** [...] van de voorwerpen worden door het nationale recht bepaald.
7. [...]

Artikel 12

Confiscatie

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de gehele of gedeeltelijke confiscatie mogelijk te maken van hulpmiddelen en opbrengsten die zijn verkregen uit een strafbaar feit, **behoudens** [...] een definitieve veroordeling, die ook bij verstek kan gebeuren.
2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de confiscatie mogelijk te maken van voorwerpen waarvan de waarde overeenkomt met hulpmiddelen of opbrengsten die verkregen zijn uit een strafbaar feit, **behoudens** [...] een definitieve veroordeling, die ook bij verstek kan gebeuren. **Deze confiscatie kan een aanvulling vormen op of een alternatief vormen voor confiscatie overeenkomstig lid 1.**

Artikel 13

Confiscatie bij derden

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de confiscatie mogelijk te maken van opbrengsten of andere voorwerpen waarvan de waarde overeenkomt met die van de opbrengsten, die direct of indirect door een verdachte of beklaagde aan derden zijn overgedragen of die door derden van een verdachte of beklaagde zijn verkregen.

De confiscatie van deze opbrengsten of andere voorwerpen wordt **ten minste** mogelijk gemaakt wanneer is vastgesteld dat deze derden op grond van concrete feiten en omstandigheden, met inbegrip van het feit dat de overdracht of de verwerving kosteloos werd uitgevoerd of tegen een bedrag dat beduidend onder de marktwaarde lag, wisten of hadden moeten weten dat de overdracht of verkrijging tot doel had confiscatie te voorkomen.

2. Lid 1 doet [...] geen **afbreuk** [...] aan de rechten van derden te goeder trouw.

Artikel 14

Ruimere confiscatie

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om gehele of gedeeltelijke confiscatie mogelijk te maken van voorwerpen die toebehoren aan een persoon die schuldig is bevonden aan een strafbaar feit, indien [...] **dat feit** rechtstreeks of onrechtstreeks economisch voordeel kan opleveren en de nationale rechter ervan overtuigd is dat de voorwerpen afkomstig zijn van crimineel gedrag.
2. Bij de beoordeling of het betrokken voorwerp afkomstig is van crimineel gedrag, wordt rekening gehouden met alle omstandigheden van de zaak, waaronder de specifieke feiten en de beschikbare bewijzen, zoals de omstandigheid dat de waarde van het voorwerp niet in verhouding staat tot het legale inkomen van de veroordeelde.
3. **Voor de toepassing van dit artikel omvat het begrip "strafbaar feit" ten minste ook de in artikel 2, leden 1 tot en met 4, genoemde strafbare feiten, indien die strafbaar worden gesteld met een vrijheidsstraf met een maximum van ten minste vier jaar.**

Artikel 15

Niet op een veroordeling gegronde confiscatie

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om, onder de in lid 2 genoemde voorwaarden, de confiscatie mogelijk te maken van hulpmiddelen, opbrengsten of voorwerpen als bedoeld in artikel 12, **lid 2**, of van voorwerpen die zijn overgedragen aan derden in de zin van artikel 13, in gevallen waarin een strafprocedure is ingesteld maar de procedure niet kon worden voortgezet wegens **ten minste** de volgende omstandigheden:
 - a) ziekte van de verdachte of beklaagde;
 - b) vlucht van de verdachte of beklaagde;
 - c) overlijden van de verdachte of beklaagde;

- d) [...]
- e) [...]
- f) de [...] in het nationale recht bepaalde **verjaringstermijn voor het betrokken strafbare feit** is verstreken **na de inleiding van de strafprocedure** [...].
2. Confiscatie zonder voorafgaande veroordeling **op grond van dit artikel** is beperkt tot **gevallen waarin de strafprocedure tot een strafrechtelijke veroordeling had kunnen leiden indien de omstandigheden overeenkomstig lid 1 niet hadden bestaan, en tot strafbare feiten die direct of indirect [...] economische voordelen kunnen opleveren [...]**.
3. [...]
4. [...]

Confiscatie van onverklaarbaar vermogen dat verband houdt met crimineel gedrag [...]

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om confiscatie mogelijk te maken van voorwerpen **die zijn geïdentificeerd in het kader van een onderzoek in verband met een strafbaar feit**, wanneer [...] **de nationale rechter ervan overtuigd is dat de voorwerpen afkomstig zijn van crimineel gedrag, ten minste wanneer dit gedrag direct of indirect aanzienlijke economische voordelen kan opleveren en in het kader van een criminele organisatie is gepleegd.[...]**

[...]

- 1a. **Lid 1 doet geen afbreuk aan de rechten van derden te goeder trouw.**

2. Bij het bepalen of de **in lid 1 bedoelde** [...] voorwerpen **moeten worden geconfisqueerd** [...], wordt rekening gehouden met alle omstandigheden van de zaak, met inbegrip van het **beschikbare bewijsmateriaal en de specifieke feiten [...], die, zonder daartoe beperkt te zijn, in voorkomend geval kunnen inhouden dat**[...]:
 - de waarde van de voorwerpen niet in verhouding staat tot het legale inkomen van de [...] **getroffen persoon;**
 - **er geen plausibele legale bron van het voorwerp is;**

- **de persoon verbonden is met personen die banden hebben met een criminele organisatie.**
- 3. Voor de toepassing van dit artikel omvat het begrip "strafbaar feit" ook de in artikel 2, leden 1 tot en met 4, genoemde strafbare feiten, indien die strafbaar worden gesteld met een vrijheidsstraf met een maximum van ten minste vier jaar.
- 4. **De lidstaten kunnen, als alternatief of aanvulling, bepalen dat onverklaarbaar vermogen overeenkomstig dit artikel alleen wordt geconfisqueerd indien**
 - **confiscatie uit hoofde van de artikelen 12 tot en met 15 niet mogelijk is;**
 - **de te confisqueren voorwerpen zijn bevroren in het kader van een onderzoek betreffende strafbare feiten die zijn gepleegd in het kader van een criminele organisatie.**

[...]

Artikel 17

Daadwerkelijke confiscatie en tenuitvoerlegging

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de opsporing en identificatie mogelijk te maken van voorwerpen die bevroren en geconfisqueerd moeten worden, zelfs na een definitieve veroordeling voor een strafbaar feit of na een procedure op grond van de artikelen 15 en 16.
- 1a. **De lidstaten worden aangemoedigd passende maatregelen te nemen om te voorkomen dat de voorwerpen tijdens de vervreemding ervan naar aanleiding van een bindend confiscatiebevel, worden verworven door personen die zijn veroordeeld in de strafprocedure waarbij de voorwerpen worden bevroren.**
2. De lidstaten gaan na of er maatregelen moeten worden genomen waardoor geconfisqueerde voorwerpen voor het publiek belang of voor maatschappelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.

Artikel 18

Schadeloosstelling van slachtoffers

Wanneer slachtoffers of rechtspersonen, zoals gedefinieerd in het nationale recht, die schade hebben geleden als gevolg van een van de strafbare feiten die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, vorderingen hebben tegen de persoon op wie een confiscatiemaatregel uit hoofde van deze richtlijn van toepassing is, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de confiscatiemaatregel geen afbreuk doet aan hun [...] rechten [...] op schadevergoeding.

HOOFDSTUK IV

BEHEER

Artikel 19

Vermogensbeheer en [...]planning

1. De lidstaten zorgen ervoor dat bevroren en geconfisqueerde voorwerpen tot de vervreemding ervan **op grond van een definitief confiscatiebevel** doeltreffend worden beheerd.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat [...], **indien de aard van het voorwerp dit rechtvaardigt**, de bevoegde autoriteiten die belast zijn met het beheer van bevroren [...] voorwerpen **de specifieke omstandigheden beoordelen van de voorwerpen die het onderwerp van een confiscatiebevel kunnen worden, teneinde de geraamde beheerskosten ervan tot een minimum te beperken en de waarde van die voorwerpen veilig te stellen [...]** tot aan de vervreemding ervan. **Een dergelijke beoordeling wordt uitgevoerd bij de voorbereiding van of uiterlijk zonder onnodige vertraging na de uitvoering van het bevroeringsbevel.**

Verkoop op grond van een interlocutoire beslissing

1. De lidstaten zorgen ervoor dat **uit hoofde van een bevroezingsbevel** [...] bevroren voorwerpen [...] nog voor een **definitief** confiscatiebevel kunnen worden overgedragen of verkocht, **ten minste indien** [...] **redelijkerwijs kan worden verondersteld dat** zich een of meer van de volgende omstandigheden voordoen:
 - a) de te bevroren voorwerpen zijn onderhevig aan bederf of kennen een snelle waardevermindering;
 - b) de opslag- of onderhoudskosten van de voorwerpen staan niet in verhouding tot de waarde ervan;
 - c) de voorwerpen zijn moeilijk te beheren of het beheer ervan vereist bijzondere voorzieningen en niet onmiddellijk beschikbare deskundigheid.
2. De lidstaten [...] zorgen ervoor dat de belangen van de **getroffen persoon** [...] in aanmerking worden genomen bij het uitvoeren van een bevel tot verkoop op grond van een interlocutoire beslissing, met inbegrip van de vraag of de te verkopen voorwerpen gemakkelijk vervangbaar zijn. [...] **Tenzij in dringende gevallen** zorgen de lidstaten ervoor dat de **getroffen persoon daarvan** [...] in kennis wordt gesteld [...]. De **getroffen persoon** [...] wordt in de gelegenheid gesteld om te verzoeken om de verkoop van de voorwerpen.
3. De opbrengsten van verkopen op grond van een interlocutoire beslissing moeten worden veiliggesteld totdat er een rechterlijke beslissing inzake confiscatie is gegeven. [...]
4. [...]

Bureaus voor vermogensbeheer

1. Door elke lidstaat wordt ten minste één **bevoegde autoriteit** opgericht of aangewezen **die zal fungeren als** bureau voor vermogensbeheer met het oog op het beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen **tot de vervreemding ervan op grond van een definitief confiscatiebevel**.
2. Bureaus voor vermogensbeheer hebben de volgende taken:
 - a) zorgen voor een efficiënt beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen, hetzij door deze rechtstreeks te beheren, hetzij door steun en expertise te verlenen aan andere bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen, **en voor de planning uit hoofde van artikel 19**;
 - b) [...]
 - c) samenwerken met andere bevoegde autoriteiten die belast zijn met de opsporing en identificatie, de bevroering en de confiscatie van voorwerpen, overeenkomstig deze richtlijn;
 - d) samenwerken met andere bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen in grensoverschrijdende zaken.

HOOFDSTUK V

WAARBORGEN

Artikel 22

Verplichting om getroffen personen te informeren

De lidstaten zorgen ervoor dat aan de getroffen persoon **onverwijld** kennis wordt gegeven van de bevroezingsbevelen uit hoofde van artikel 11, van de confiscatiebevelen uit hoofde van de artikelen 12 tot en met 16 en van de bevelen tot verkoop van voorwerpen uit hoofde van artikel 20, een en ander met opgave van de redenen voor de maatregel. **De lidstaten kunnen de bevoegde autoriteiten het recht verlenen om de kennisgeving van bevroezingsbevelen aan de getroffen persoon uit te stellen zolang dit nodig is om te voorkomen dat een strafrechtelijk onderzoek in gevaar wordt gebracht.**

Artikel 23

Rechtsmiddelen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de personen die getroffen worden door **de bevroezingsbevelen uit hoofde van artikel 11 of door de confiscatiebevelen uit hoofde van de artikelen 12 tot en met 16**, [...] recht hebben op [...] een doeltreffende voorziening in rechte[...] en op een onpartijdig gerecht ter vrijwaring van hun rechten.

- 1a. De lidstaten zorgen ervoor dat de rechten van de verdediging, met inbegrip van het recht op toegang tot het dossier, het recht om te worden gehoord over juridische en feitelijke kwesties en, in voorkomend geval, het recht op vertolking en vertaling, worden gewaarborgd aan de getroffen personen die verdachte of beklaagde zijn of die getroffen worden door confiscatie uit hoofde van artikel 16. De lidstaten kunnen bepalen dat ook andere getroffen personen deze rechten hebben. De lidstaten bepalen in ieder geval dat deze andere getroffen personen ook beschikken over het recht op toegang tot het dossier en het recht te worden gehoord over juridische en feitelijke kwesties, alsmede over alle andere procedurele rechten die nodig zijn om hun recht op een doeltreffende voorziening in rechte daadwerkelijk uit te oefenen. De toegang kan worden beperkt tot de documenten in verband met de bevrozings- of confiscatiemaatregel voor zover de getroffen personen toegang hadden tot de documenten die nodig zijn om hun recht op een doeltreffende voorziening in rechte uit te oefenen.
2. De lidstaten bieden de personen van wie de voorwerpen zijn getroffen, daadwerkelijk de mogelijkheid om het bevrozingsbevel uit hoofde van artikel 11 bij een rechtbank aan te vechten, overeenkomstig de in het nationale recht vastgelegde procedures. Indien het bevrozingsbevel door een andere bevoegde autoriteit dan een rechterlijke instantie is gegeven, **kan** [...] het nationale recht bepalen dat het bevel eerst ter bekrachtiging of ter toetsing aan een rechterlijke instantie moet worden voorgelegd voordat het bij een rechtbank kan worden aangevochten.
3. Indien de verdachte of beklaagde is gevlucht, treffen de lidstaten alle redelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat het recht om het confiscatiebevel aan te vechten daadwerkelijk kan worden uitgeoefend en verlangen zij dat de betrokken persoon wordt gedagvaard voor de confiscatieprocedure of dat er redelijke inspanningen worden geleverd om de betrokken persoon van de procedure in kennis te stellen.

4. De lidstaten voorzien in de daadwerkelijke mogelijkheid voor de persoon van wie de voorwerpen zijn getroffen, om het confiscatiebevel **uit hoofde van de artikelen 12 tot en met 16** bij een rechtbank aan te vechten, [...] **met inbegrip van** de relevante omstandigheden van de zaak **en het beschikbare bewijsmateriaal waarop de bevindingen zijn gebaseerd**, een en ander in overeenstemming met de procedures waarin het nationale recht voorziet.
- [...]
5. Bij de uitvoering van deze richtlijn **kunnen** [...] de lidstaten **in de mogelijkheid** voorzien [...] dat geen confiscatie **wordt bevolen of uitgevoerd** [...] indien die niet in verhouding zou staan tot het gepleegde strafbare feit of tot de beschuldiging tegen de persoon op wie de confiscatie betrekking heeft. Bij de uitvoering van deze richtlijn **kunnen** de lidstaten **in de mogelijkheid** voorzien dat er, in uitzonderlijke omstandigheden, geen confiscatie **wordt bevolen of uitgevoerd** indien die de getroffen personen volgens het nationale recht onnodig nadeel zou berokkenen.
6. De lidstaten voorzien in de daadwerkelijke mogelijkheid voor de **getroffen** persoon [...] om een bevel uit hoofde van artikel 20 tot verkoop van de betrokken voorwerpen aan te vechten. De lidstaten **kunnen** voorzien in de mogelijkheid dat een dergelijk beroep opschortende werking heeft.

7. Derden hebben het recht de eigendom of een ander zakelijk recht op te eisen, ook in de in artikel 13 bedoelde gevallen.
8. Personen [...] die worden getroffen door de maatregelen waarin deze richtlijn voorziet, hebben recht op toegang tot een advocaat gedurende de gehele procedure van bevrozing en confiscatie. De getroffen personen worden ervan in kennis gesteld dat zij over dit recht beschikken.

HOOFDSTUK VI

STRATEGISCH KADER VOOR DE ONTNEMING VAN VERMOGENSBESTANDDELEN

Artikel 24

Nationale strategie betreffende de ontneming van vermogensbestanddelen

1. De lidstaten **stellen** [...] uiterlijk [*één jaar na het verstrijken van de omzettingsperiode [...]* **van deze richtlijn**] een nationale strategie betreffende de ontneming van vermogensbestanddelen **vast** en actualiseren deze met regelmatige tussenpozen van niet langer dan vijf jaar.
2. De strategie omvat [...] elementen [...] **betreffende de te halen doelstellingen, de rol van de bevoegde autoriteiten, hun samenwerkingsmechanismen, middelen en opleiding, alsook mechanismen voor de geregelde monitoring en evaluatie van resultaten.**

[...]

[...]

3. De lidstaten delen hun strategieën en eventuele actualiseringen daarvan binnen drie maanden na aanneming mee aan de Commissie.

Artikel 25

Middelen

De lidstaten zorgen ervoor dat de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen en de bureaus voor vermogensbeheer die uit hoofde van deze richtlijn taken uitvoeren, beschikken over het nodige gekwalificeerde personeel en de nodige financiële, technische en technologische middelen om hun taken in verband met de uitvoering van deze richtlijn doeltreffend te kunnen vervullen.

Artikel 26

[...] Doeltreffend beheer van bevroren en geconfisqueerde voorwerpen

1. **De lidstaten zorgen ervoor dat de bureaus voor vermogensbeheer, en in voorkomend geval de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen, en andere bevoegde autoriteiten die taken uit hoofde van deze richtlijn uitvoeren, over de nodige instrumenten beschikken om te waarborgen dat bevroren en geconfisqueerde voorwerpen op efficiënte wijze worden beheerd. Daartoe kunnen de lidstaten een of meer registers opzetten van voorwerpen die op grond van deze richtlijn worden bevroren en geconfisqueerd. [...]**

2. [...]
3. [...] **De lidstaten overwegen de volgende informatie in de in lid 1 vermelde registers** [...] op te nemen:
- a) de voorwerpen die het voorwerp zijn van een bevrozings- of confiscatiebevel en **die overeenkomstig artikel 19, lid 1, moeten worden beheerd tot de vervreemding ervan op grond van een definitief confiscatiebevel**, met inbegrip van nadere gegevens aan de hand waarvan de voorwerpen kunnen worden geïdentificeerd;
 - b) de geraamde of werkelijke waarde van de voorwerpen op het tijdstip van de bevrozing, confiscatie en vervreemding;
 - c) de eigenaar van de voorwerpen, met inbegrip van de uiteindelijk begunstigde **in de zin van artikel 3, punt 6, van Richtlijn (EU) 2015/849**, indien die informatie beschikbaar is;
 - d) het referentiekenmerk van het nationale bestand van de procedure met betrekking tot de voorwerpen;
 - e) de naam van de autoriteit die de informatie in het register invoert;
 - f) de unieke gebruikersidentificatie van de functionaris die de informatie in het register heeft ingevoerd.
4. [...]

5. [...]

Artikel 27

Statistieken

1. De lidstaten verzamelen **geregeld** uitgebreide statistieken **bij de bevoegde autoriteiten en houden deze bij[...]. De verzamelde gegevens worden uiterlijk op 31 december van het volgende jaar aan de Commissie toegezonden en omvatten:**
 - a) **het aantal uitgevoerde bevroeringsbevelen;**
 - b) **het aantal uitgevoerde confiscatiebevelen;**
 - c) **de op het tijdstip van bevroering geschatte waarde van de voorwerpen die met het oog op een eventuele latere confiscatie zijn bevroren;**
 - d) **de op het tijdstip van confiscatie geschatte waarde van de ontnomen voorwerpen.**
2. De lidstaten zenden [...] ook elk jaar de volgende statistieken toe aan de Commissie, voor zover die statistieken in de betrokken lidstaat op centraal niveau beschikbaar zijn:
 - a) **het aantal verzoeken om bevroeringsbevelen dat in een andere lidstaat moet worden uitgevoerd;**
 - b) **het aantal verzoeken om confiscatiebevelen dat in een andere lidstaat moet worden uitgevoerd;**
 - c) **de waarde of geschatte waarde van de voorwerpen die zijn ontnomen na uitvoering in een andere lidstaat;**
 - d) **de waarde van geconfisqueerde voorwerpen in vergelijking met de waarde ervan op het tijdstip van bevroering;**
 - e) **de uitsplitsing van de in lid 1, punten b) en d), bedoelde aantallen naar soort confiscatie;**

- f) het aantal verkopen op grond van een interlocutoire beslissing.
3. [...] De lidstaten streven ernaar de in lid 2 bedoelde gegevens op een centraal niveau te verzamelen.

HOOFDSTUK VII

SAMENWERKING

Artikel 28

Samenwerking met instanties en agentschappen van de Unie

1. De bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen van de lidstaten werken, **binnen hun respectieve bevoegdheden en in overeenstemming met het toepasselijke rechtskader**, nauw samen met het Europees Openbaar Ministerie, teneinde de identificatie te vergemakkelijken van hulpmiddelen en opbrengsten of van voorwerpen die zijn of kunnen worden onderworpen aan een bevizings- of confiscatiebevel in strafrechtelijke procedures met betrekking tot strafbare feiten **die onder de bevoegdheid van** [...] het Europees Openbaar Ministerie vallen [...].
2. De bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen werken op de onder hun bevoegdheid vallende gebieden samen met Europol en Eurojust, teneinde de identificatie te vergemakkelijken van hulpmiddelen en opbrengsten, of van voorwerpen die zijn of kunnen worden onderworpen aan een door een bevoegde autoriteit in de loop van [...] een **strafrechtelijke procedure** uitgevaardigd bevizings- of confiscatiebevel[...].

Artikel 29

Samenwerking met derde landen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de bureaus voor vermogensbeheer **in het kader van bestaande samenwerkingsovereenkomsten** zoveel mogelijk en met inachtneming van het toepasselijke **rechtskader inzake** gegevensbescherming [...], samenwerken met hun tegenhangers in derde landen ten behoeve van de uitvoering van de taken uit hoofde van artikel 5[...].
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de bureaus voor vermogensbeheer **in het kader van bestaande samenwerkingsovereenkomsten** zoveel mogelijk en **met inachtneming van het toepasselijke rechtskader inzake gegevensbescherming**, samenwerken met hun tegenhangers in derde landen ten behoeve van de uitvoering van de taken uit hoofde van artikel 21.

HOOFDSTUK VIII

SLOTBEPALINGEN

Artikel 30

[...]

[...]

PUBLIC

Artikel 31

Aangewezen bevoegde autoriteiten en contactpunten

1. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de autoriteit(en) die is (zijn) aangewezen om de in de artikelen 5 en 21 bedoelde taken uit te voeren.
2. Een lidstaat die meer dan twee autoriteiten heeft die belast zijn met de taken uit hoofde van de artikelen 5 en 21, wijst ten hoogste twee contactpunten aan **voor elk van deze taken**, teneinde de samenwerking in grensoverschrijdende zaken te vergemakkelijken. **De contactpunten hoeven zelf niet te worden belast met de taken uit hoofde van de artikelen 5 of 21.**
3. Uiterlijk [24 [...] maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn] delen de lidstaten de Commissie mee welke de bevoegde autoriteit of autoriteiten en, **in voorkomend geval**, de contactpunten zijn waarnaar respectievelijk in de leden 1 en 2 wordt verwezen.
4. Uiterlijk [24 [...] maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn] zet de Commissie een onlineregister op met alle bevoegde autoriteiten en het aangewezen contactpunt voor elke bevoegde autoriteit. De Commissie publiceert de lijst van de in lid 1 bedoelde autoriteiten op haar website en werkt deze regelmatig bij.

Artikel 32

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op [datum van inwerkingtreding + **36 maanden** [...]] aan deze richtlijn te voldoen. **Zij delen de Commissie onmiddellijk de tekst van die bepalingen mee.**

2. Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 33

Verslaglegging

1. De Commissie dient uiterlijk [*twee jaar nadat de omzettingstermijn van deze richtlijn is verstreken* [...]] bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin de uitvoering van deze richtlijn wordt beoordeeld.
2. De Commissie dient uiterlijk [*vijf jaar nadat de omzettingstermijn van deze richtlijn is verstreken* [...]] bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatieverslag over deze richtlijn in. De Commissie houdt rekening met de door de lidstaten verstrekte informatie en met alle andere relevante informatie met betrekking tot de omzetting en de uitvoering van deze richtlijn. Op basis van deze evaluatie neemt de Commissie een besluit over passende vervolgmaatregelen, zo nodig in de vorm van een wetgevingsvoorstel.

Artikel 34

Verhouding tot andere instrumenten

Deze richtlijn laat Richtlijn 2019/1153/EU van het Europees Parlement en de Raad⁴⁴ onverlet.

⁴⁴ Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad (PB L 186 van 11.7.2019, blz. 122).

Artikel 35

Vervanging van Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ, Kaderbesluiten 2001/500/JBZ en 2005/212/JBZ, Besluit 2007/845/JBZ en Richtlijn 2014/42/EU

1. Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ, de Kaderbesluiten 2001/500/JBZ en 2005/212/JBZ, Besluit 2007/845/JBZ en Richtlijn 2014/42/EU worden ten aanzien van de door deze richtlijn gebonden lidstaten vervangen, onverminderd de verplichtingen van deze lidstaten wat betreft de datum voor de omzetting van deze instrumenten in nationaal recht.
2. Voor de door deze richtlijn gebonden lidstaten gelden de verwijzingen naar de in lid 1 genoemde instrumenten als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn.

Artikel 36

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 37

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter